

Afbakening regionaalstedelijk gebied Brugge

Passende beoordeling en verscherpte natuurtoets

Definitief

Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en
Onroerend erfgoed
Afdeling Ruimtelijke Planning

Grontmij Vlaanderen
Gent, 10 oktober 2008

Verantwoording

Titel : Afbakening regionaalstedelijk gebied Brugge
Subtitel : Passende beoordeling en verscherpte natuurtoets
Projectnummer : 246157
Referentienummer : 246157_passende beoordeling
Revisie :
Datum : 10 oktober 2008

Auteur(s) : Rebecca Devlaeminck
E-mail adres : rebecca.devlaeminck@grontmij.be
Gecontroleerd door :
Paraaf gecontroleerd :
Goedgekeurd door :
Paraaf goedgekeurd :
Contact : Meersstraat 138A
B-9000 Gent
T +32 9 241 59 20
F +32 9 241 59 30
gent@grontmij.be
www.grontmij.be

Inhoudsopgave

1	Aanleiding	5
1.1	Afbakeningslijn regionaalstedelijk gebied Brugge	5
1.2	Situering van planelementen met betrekking tot wonen.....	5
1.3	Situering van planelementen met betrekking tot bedrijvigheid	6
1.4	Situering van planelementen met betrekking tot groengebieden	6
1.5	Situering van planelementen met betrekking tot stedelijke voorzieningen.....	6
1.6	Voetbalstadion	6
2	Juridisch kader	7
2.1	Vogel- en Habitatrichtlijn	7
2.2	Vlaams Ecologisch Netwerk VEN.....	9
2.3	Verbod op wijziging van vegetaties	9
3	Beschrijving van SBZ en plan.....	10
3.1	Situering en kenmerken plangebied	10
3.1.1	Regionaalstedelijk gebied	10
3.1.2	Planelementen	11
3.2	Speciale beschermingszones (SBZ).....	14
3.2.1	Habitatrichtlijngebied (SBZ-H) 'Polders'	14
3.2.2	Habitatrichtlijngebied (SBZ-H) 'Bossen, heiden en valleigebieden van zandig Vlaanderen: westelijk deel'	16
3.2.3	Vogelrichtlijngebied (SBZ-V) 'Poldercomplex'	18
3.3	VEN-gebieden.....	19
3.4	Strikt te beschermen soorten over het hele grondgebied: soorten in Bijlage III Decreet Natuurbehoud (bijlage IV Habitatrichtlijn).....	19
3.5	Beschrijving referentiesituatie	20
3.5.1	Beschouwde tijdsperiode	20
3.5.2	Habitatrichtlijngebied 'Polders'.....	20
3.5.3	Habitatrichtlijngebied 'Bossen, heiden en valleigebieden van zandig Vlaanderen, westelijk deel'	21
3.5.4	Vogelrichtlijngebied 'Poldercomplex'	22
3.6	Andere relevante gebiedsgegevens	24
4	Beschrijving plan.....	25
4.1	Algemene beschrijving van het plan	25
4.1.1	Woongebieden	25
4.1.2	Bedrijvigheid.....	26
4.1.3	Groengebieden	26
4.1.4	Voetbalstadion met eventueel gekoppeld programma	27
4.2	Beschrijving van de voor de passende beoordeling/verscherpte natuurtoets relevante planelementen.....	27
4.2.1	Woongebied Arendstraat (1).....	27
4.2.2	Elfhoeek: nabij VGRL (17)	27
4.2.3	Sint-Pietersplas, De Spie (18).....	28
4.2.4	Jabbeke west (20).....	30

4.2.5	Chartreuse (21)	30
4.2.6	Groenpool Ryckvelde/Malebos, Gemene Weidebeek (22)	32
4.2.7	Groengebied Tillegem (24)	34
4.2.8	Groengebied Beisbroek (23).....	34
4.2.9	Groengebied Siemenslaan (25).....	35
4.2.10	Militair domein Zedelgem (28)	35
4.2.11	Zoekzone voetbalstadion Oostkampse Baan	36
4.3	Elementen met mogelijke impact.....	37
4.4	MER-plicht.....	39
4.5	Andere projecten/plannen met mogelijk cumulatief effect	39
5	Beschrijving en beoordeling effecten.....	40
5.1	Methodologie	40
5.2	Effectbeoordeling ten aanzien van het Vogel- en Habitatrichtlijngebied en overige soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn (passende beoordeling)	41
5.2.1	Woongebied Arendstraat (planelement 1)	41
5.2.2	Bedrijventerrein Elfhoek (17) en Jabbeke West (20).....	42
5.2.3	Sint-Pietersplas – De Spie – Blankenbersesteenweg west (18), zoekzone voor voetbalstadion Blankenbersesteenweg West.....	44
5.2.4	Ontwikkeling van groengebieden groenpool Ryckvelde/Malebos, Gemene Weidebeek (22), Beisbroek (23), Siemenslaan (25), Tillegem (24) en gedeeltelijk Chartreuse (21).....	45
5.2.5	Militair domein Zedelgem (28)	46
5.3	Effectbeoordeling op basis van beschermde habitats en soorten	47
5.3.1	Sint-Pietersplas – De Spie – Blankenbersesteenweg west (18), zoekzone voor voetbal Blankenbersesteenweg West en De Spie.....	47
5.3.2	Planelement 21 Chartreuse en zoekzones voetbalstadion Chartreuse en Oostkampse baan.....	47
5.4	Effectbeoordeling op basis van VEN (verscherpte natuurtoets).....	48

1 Aanleiding

Het voorliggend project betreft het gewestelijk RUP 'Afbakening regionaalstedelijk gebied Brugge'. Binnen dit gewestelijk RUP worden enerzijds de afbakeningslijn van het regionaalstedelijk gebied bepaald en anderzijds bestemmingswijzigingen op het vlak van wonen, regionale bedrijvigheid, (regionaal)stedelijke activiteiten, recreatie, stedelijke groengebieden en lijninfrastructuur voorzien. Hierbij hebben een aantal bestemmingswijzigingen een mogelijke impact op Vogelrichtlijngebied, Habitatrichtlijngebied en VEN-gebied zodat de opmaak van een passende beoordeling / verscherpte natuurtoets noodzakelijk is.

1.1 Afbakeningslijn regionaalstedelijk gebied Brugge

De afbakeningslijn is gebaseerd op de hypothese van gewenste ruimtelijke structuur, met nieuwe ontwikkelingen en een onderzoek naar de grenstellende elementen van binnen in (bv randen van kernen, bedrijventerreinen, infrastructurele grenzen) en van buiten uit (zoals natuur, landbouw en landschap). De concrete motivering voor de situering van de grenslijn is sterk verschillend van plaats tot plaats. Het voorstel volgt infrastructuren, gewestplanbestemmingen, hoogtelijnen, morfologische grenzen, ...

In het voorontwerp RUP zijn alternatieve locaties voor regionale bedrijventerreinen opgenomen binnen het stedelijk gebied (Oostkamp Vliegweg, Jabbeke-West en Zedelgem Sint-Elooi) en dus ook binnen de afbakeningslijn. Met andere woorden: de afbakeningslijn is verruimd om deze alternatieve locaties ook mee op te nemen in het stedelijk gebied. Indien deze locaties in de loop van de verdere besluitvorming niet behouden blijven, zal daar de afbakeningslijn aangepast moeten worden. Hetzelfde geldt voor eventuele wijzigingen aan andere planelementen die aan de grens van het stedelijk gebied gelegen zijn. Het plan-MER kan hier mede bepalend zijn.

1.2 Situering van planelementen met betrekking tot wonen

Binnen de gewenste ruimtelijke structuur zijn aandachtspunten voor een kwalitatief woonbeleid opgenomen. Het algemeen uitgangspunt uit het voorstel van afbakening is dat alle woonuitbreidingsgebieden worden herbestemd naar woongebied, behoudens de gebieden in nuloptie.

Een van de opgenomen planelementen is het planelement 1, Arendstraat te Koolkerke. Dit woonreservegebied wordt gedeeltelijk ontwikkeld. Het westelijk deel wordt niet herbestemd tot woongebied, omwille van de aanwezige biologische en landschappelijke waarden. Het noordelijk gedeelte van het planelement is gelegen in Vogelrichtlijngebied.

1.3 Situering van planelementen met betrekking tot bedrijvigheid

Op basis van het RSV werd een behoefte aan regionale bedrijvigheid geformuleerd onder de vorm van de taakstelling voor de planperiode (1991-2007). Om te voldoen aan deze taakstelling wordt de ontwikkeling van de bedrijventerreinen de Spie (planelement 18), Chartreuse (planelement 21) en Blauwe Toren Noord¹ vooropgesteld.

Het voorstel van afbakening omvat daarnaast ook een aantal bestemmingswijzigingen met betrekking tot (uitbreiding van) bestaande bedrijvigheid. Het gaat onder meer over Blauwe Toren (planelement 18) en Elfhoek (planelement 17).

Tenslotte wordt eveneens rekening gehouden met de toekomstige behoefte aan ruimte voor regionale bedrijvigheid vanaf 2013. Meer specifiek wordt hiervoor het terrein ten westen van de Blankenbergsesteenweg als mogelijke locatie aangeduid (planelement 18). Een van de mogelijke alternatieve locaties is 'Jabbeke West' (planelement 20). Vanuit de bestaande situatie wordt Sint-Elooi (Zedelgem) bestemd als concentratiegebied voor bedrijvigheid. Verder onderzoek is echter nodig om uit te maken hoe de problematiek in de confrontatie tussen wonen en werken kan worden aangepakt.

1.4 Situering van planelementen met betrekking tot groengebieden

Binnen de visie over de gewenste groenstructuur wordt de open ruimte in de groene gordel maximaal gevrijwaard en dit om de ecologische en ruimtelijke scheidingsfunctie te kunnen behouden. Dit kan leiden tot open ruimtecorsidors of randstedelijke groengebieden. Door deze ruimtes open te houden blijft een groene gordel bestaan rond de kernstad.

Zo vormen de kasteelparken van Tillegem en Beisbroek (respectievelijk planelementen 24 en 23) echte stadsrandbossen. De hoofdfunctie van het gebied is bos en natuur maar de recreatie is er eveneens sterk uitgebouwd. Gelet op het belang van deze randstedelijke groengebieden voor het stedelijk gebied als onderdeel van de groene gordel en als recreatiegebied worden ze opgenomen in het regionaalstedelijk gebied. Het gebied Ryckvelde/Malebos maakt deel uit van de groene gordel rond Brugge. Voor het gebied werd een gewenste ruimtelijke structuur uitgewerkt en wordt het gebied als planelement 22 mee opgenomen in het afbakeningsvoorstel. Daarnaast wordt voor het gebied thv de Siemenslaan een bestemming als bosgebied voorgesteld.

1.5 Situering van planelementen met betrekking tot stedelijke voorzieningen

In functie van de invulling van de behoefte aan stedelijke voorzieningen, voorziet het voorontwerp RUP in een herbestemming ter hoogte van het militair gebied te Zedelgem, meer bepaald de school voor onderofficieren (planelement 28). Binnen de afbakening wordt onder andere een locatie gezocht om de provinciale brandweerschool en ook de provinciale politieschool in onder te brengen.

1.6 Voetbalstadion

Een van de stedelijke voorzieningen die wordt opgenomen binnen de afbakeningslijn maar zonder specifieke bestemmingswijziging betreft de realisatie van een nieuw voetbalstadion. Potentiële locaties voor de realisatie van het voetbalstadion met het eraan gekoppelde programma worden onderzocht. Een van deze zoekzones is de Oostkampse Baan te Loppem.

¹ Gezien voor Blauwe Toren Noord een BPA is goedgekeurd, is dit gebied niet meer opgenomen in het RUP voor de afbakening

2 Juridisch kader

2.1 Vogel- en Habitatrichtlijn

Hiernavolgende toelichting² geeft informatie over de procedure die dient gevolgd te worden inzake een activiteit, plan of programma in een Speciale Beschermingszone (SBZ) of met mogelijke impact op een SBZ op basis van art. 6 van de Habitatrichtlijn en de omzetting hiervan in art. 36 ter van het Decreet Natuurbehoud zoals gewijzigd op 19 juli 2002.

In het kader van de Europese Richtlijn 79/409/EEG³ (Vogelrichtlijn) en de Europese Richtlijn 92/43/EEG⁴ (Habitatrichtlijn) werden in Vlaanderen 23 Speciale Beschermingszones (SBZ) aangewezen als Vogelrichtlijngebied (SBZ-V) en 38 speciale beschermingszones aangewezen als Habitatrichtlijngebied (SBZ-H). Beide richtlijnen beogen de realisatie van een Europees netwerk van natuurgebieden (NATURA 2000).

Art. 6 van de Habitatrichtlijn, leden 1 en 2, betreffen de instandhouding- en beschermingsmaatregelen voor SBZ's. Lid 3 schrijft een **passende beoordeling** voor van plannen en projecten die significante gevolgen kunnen hebben voor een SBZ. Toestemming kan slechts verleend worden indien uit de beoordeling blijkt dat er zekerheid is dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast. De bepalingen van lid 4 vormen een afwegingskader op deze bescherming voor de ontwikkeling van plannen/projecten: zij omschrijven de omstandigheden waarin plannen en projecten met significante effecten al dan niet worden toegestaan. De bepalingen garanderen een evenwicht tussen economische en andere niet-ecologische eisen met ongunstige effecten voor het milieu enerzijds en de instandhoudingdoelstellingen anderzijds. Het afwegingskader geeft een opeenvolging van stappen aan die in de besluitvorming zorgvuldig dienen gevolgd te worden bij de beoordeling of een voorgenomen plan of ingreep al of niet significante gevolgen voor de natuurwaarden van het gebied *kan* hebben. Bij negatieve beoordeling en ontstentenis van alternatieve oplossingen, mag een plan/ingreep slechts gerealiseerd worden om dwingende redenen van groot openbaar belang. Hierbij dienen verzachtende maatregelen genomen te worden en alle nodige compenserende maatregelen om te waarborgen dat de gehele samenhang van NATURA 2000 in stand blijft.

De bepalingen van art. 6, leden 1 en 2, van de Habitatrichtlijn werden opgenomen in het Decreet Natuurbehoud⁵ in art. 36 ter, §§ 1 en 2. Deze beschrijven dat de administratieve overheid de nodige instandhoudingmaatregelen dient te nemen die beantwoorden aan de ecologische vereisten van de habitats in I van het natuurdecreet en de soorten in de bijlagen II, III en IV. Tevens neemt de administratieve overheid alle nodige maatregelen om elke verslechtering van de natuurkwaliteit en het natuurlijke milieu en elke betekenisvolle verstoring in een SBZ te vermijden.

² Werd samengesteld op basis van: Dienstorder LIN 2004/11 'Procedures Beschermingsgebieden', de bepalingen van art. 6 van de Habitatrichtlijn en EC Interpretatiegids "Bescherming van Natura 2000 gebieden", gewijzigd Decreet Natuurbehoud (19 juli 2002) (B.S. 30 augustus 2002).

³ Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand (79/409/EEG). PB 25 april 1979, nr. L 103, blz.1.

⁴ Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde fauna en flora. PB van 22 juli 1992, nr. L 206/7.

⁵ Decreet van 21 oktober 1997 1997 (BS 10 januari 1998), gewijzigd bij Decreet van 19 juli 2002 (BS 31 augustus 2002).

De bepalingen van art. 6, leden 3 en 4, van de Habitatrichtlijn werden opgenomen in het Decreet Natuurbehoud⁶ in art. 36 ter, §§ 3 - 6. Deze bepalingen gelden voor een vergunningsplichtige activiteit (= activiteit waarvoor vergunning, toestemming of machtiging is vereist), een plan of programma, dat afzonderlijk of in combinatie met bestaande of geplande activiteiten, plannen of programma's, een betekenisvolle aantasting kan veroorzaken van de natuurlijke kenmerken van een SBZ. Deze bepalingen vormen eveneens een afwegingskader voor de ontwikkeling van dergelijke activiteiten, plannen of programma's en omschrijven de voorwaarden waaronder deze al of niet kunnen toegestaan worden. Het betreft volgende bepalingen:

- Art. 36ter §3: verplichting tot het maken van een passende beoordeling wat betreft de betekenisvolle effecten voor het betrokken gebied;
- Art. 36ter §4: de overheid die over de vergunningsaanvraag of over het plan of programma moet beslissen, mag de vergunning slechts toestaan of het plan of programma slechts goedkeuren indien de uitvoering van de activiteit of het plan of programma geen betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied kan veroorzaken, eventueel door het opleggen van voorwaarden;
- Art. 36ter § 5: bepaalt de voorwaarden waaronder van art. 36ter, § 4, kan worden afgeweken om een vergunningsplichtige activiteit toch toe te staan of een plan of programma toch goed te keuren niettegenstaande de uitvoering van de activiteit of het plan of programma een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied kan veroorzaken. Hierbij worden drie voorwaarden aangegeven die eerst vervuld moeten zijn alvorens de afwijking kan toegestaan worden:
 - er is aangetoond dat er geen minder schadelijke alternatieven zijn;
 - er is sprake van een dwingende reden van groot openbaar belang;
 - de nodige compenserende maatregelen zijn genomen en de nodige actieve instandhoudingmaatregelen zijn of worden genomen die waarborgen dat de algehele samenhang van de speciale beschermingszone en –zones bewaard blijft; deze compenserende maatregelen zijn van die aard dat een evenwaardig habitat van minstens gelijkaardige oppervlakte in principe actief is ontwikkeld;
- Art 36ter, § 6: de overheid houdt bij haar beslissing rekening met het goedgekeurde MER, passende beoordeling of advies van het Agentschap voor Natuur en Bos, en geeft een onderbouwing van de beslissing inzake elke stap.

Krachtens het gewijzigde decreet Natuurbehoud dienen die projecten en plannen niet alleen beoordeeld te worden naar de gevolgen die zij kunnen hebben voor de habitats of de soorten waarvoor het betrokken gebied door de Vlaamse Regering is aangewezen als speciale beschermingszone, maar ook naar de gevolgen die zij in dat gebied kunnen hebben voor de eventueel in dat gebied aanwezige soorten van Bijlage III van het Decreet Natuurbehoud⁷, ook al zijn die gebieden niet voor die soorten aangewezen of voorgesteld als speciale beschermingszone.

Binnen het voorstel van het regionaalstedelijk gebied Brugge is een deelgebied van het Habitatrichtlijngebied '**Polders**' (BE2500002) gesitueerd. Meer bepaald betreft het het deelgebied polderbos Blauwe Toren, BE2500002-31 met een oppervlakte van 5,4 ha (0,03% van de oppervlakte van het Habitatrichtlijngebied).

Ook delen van het Habitatrichtlijngebied '**Bossen, heiden en valleigebieden van zandig Vlaanderen: westelijk deel**' (BE2500004) zijn in en aanliggend aan het voorstel van het regionaalstedelijk gebied Brugge gelegen. Meer bepaald betreft het de deelgebieden Rijkevelde-Schobbejakshoogte, BE2500004-7 met een oppervlakte van 34 ha (1,1%) van de oppervlakte van het Habitatrichtlijngebied) en Vloethemveld, BE2500004-2 met een oppervlakte van 294 ha (9,6%). Daarnaast grenst het regionaalstedelijk gebied onmiddellijk aan de deelgebieden ter hoogte van de kasteeldomeinen Cellen, Erkegem en Gruuthuse (BE2500004-8).

⁶ Decreet van 21 oktober 1997 (BS 10 januari 1998), gewijzigd bij Decreet van 19 juli 2002 (BS 31 augustus 2002).

⁷ Met name dier- en plantensoorten van communautair belang (Bijlage IV van de Habitatrichtlijn) die voorkomen in Vlaanderen.

Ten aanzien van het regionaalstedelijk gebied Brugge is het Vogelrichtlijngebied 'Poldercomplex' (3.2.) relevant.

2.2 Vlaams Ecologisch Netwerk VEN

In het kader van het Natuurdecreet werd door de Vlaamse Regering op 19 juli 2002 een eerste selectie van 87.000 ha grote eenheden natuur afgebakend. Dit zijn de prioritaire Vlaamse natuurgebieden die een extra bescherming krijgen. Deze afbakening vormt de eerste fase in het tot stand brengen van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN). Bij Besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2003 werden de afbakeningsplannen VEN eerste fase definitief vastgesteld (Belgisch staatsblad 17 oktober 2003), ondermeer de VEN-gebieden 'Assebroekse Meersen tot Bergbeekvallei', 'Vloethemveld, Sint-Andriesveld, Tillegem', 'Schobbejakshoogte' en 'Valleien, bossen en heiderelicten van de oostelijke Brugse veldzone'.

Art 26bis § 1 van het gewijzigde Natuurdecreet schrijft voor dat de Vlaamse overheid geen toestemming of vergunning mag verlenen voor een activiteit die onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het VEN kan veroorzaken. Als voor een activiteit een kennisgeving of melding aan de overheid vereist is, dient door de kennisgever te worden aangetoond dat de activiteit geen onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het VEN kan veroorzaken. (...)

Art 26bis § 3 bepaalt dat, in afwijking van § 1, een activiteit die onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het VEN kan veroorzaken, bij afwezigheid van een alternatief, toch kan worden toegelaten of uitgevoerd om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard. In dat geval dienen alle schadebeperkende en compenserende maatregelen genomen te worden.

De Vlaamse Regering kan bepalen hoe moet aangetoond worden dat een activiteit geen onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het VEN kan veroorzaken. Hierbij wordt een **verscherpte natuurtoets** opgesteld.

2.3 Verbod op wijziging van vegetaties

Art. 7 van het 'Besluit van de Vlaamse regering tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu' (23 juli 1998) beschrijft de kleine landschapselementen en vegetaties waarvoor een verbod op wijziging geldt. Het betreft holle wegen, graften, bronnen, vennen en heiden, moerassen en waterrijke gebieden, duinvegetaties en, in groen- park- buffer en bosgebied, historisch permanent grasland en poelen.

3 Beschrijving van SBZ en plan

3.1 Situering en kenmerken plangebied

Het voorstel voor afbakening van het regionaalstedelijk gebied Brugge omvat (delen van) de gemeenten Brugge, Jabbeke, Damme, Zuienkerke, Zedelgem, Oostkamp, Beernem. Binnen dit regionaalstedelijk gebied zijn een aantal planelementen gesitueerd die een mogelijke impact op SBZ en/of VEN kunnen hebben.

Het gaat om de volgende planelementen:

- Arendstraat (planelement 1)
- Elfhoek (planelement 17)
- Sint-Pietersplas, De Spie (planelement 18)
- Jabbeke west (planelement 20)
- Chartreuse (planelement 21)
- Militair domein Zedelgem (planelement 28)
- Ryckvelde/Malebos, Gemene Weidebeek (planelement 22)
- Beisbroek (planelement 23)
- Tillegem (planelement 24)
- Siemenslaan (planelement 25)
- Locaties voetbalstadion (Chartreuse, Oostkampse baan en Blankenbergsesteenweg West)

De beoordeling binnen deze passende beoordeling concentreert zich niet enkel op de individuele planelementen, maar houdt ook in belangrijke mate met de mogelijke cumulatieve effecten die kunnen ontstaan door realisatie van meerdere planelementen. Daarom wordt het studiegebied op twee niveaus beschreven: enerzijds het regionaalstedelijk gebied en zijn onmiddellijke omgeving, anderzijds de planelementen zelf. De beschrijving van het regionaalstedelijk gebied wordt zeer beknopt opgesteld, gezien dit in het plan-MER uitgebreider aan bod komt.

3.1.1 Regionaalstedelijk gebied

De verschillende structuurbepalende gebieden voor natuur vormen een gordel rond de Brugse kern. Deze zogenaamde 'groene gordel' omvat de park- en bosgebieden van Sint-Andries en Sint-Michiels, de Wulgenbroeken, het Meersengebied, Rijkevelde-Maleveld, de omgeving van de Damse Vaart en Dudzeelse Polder, de graslanden van Lissewege en de Meetkerkse moeren (zie ook: GRS Brugge). Deze gordel is in de zuidelijke helft vrij aaneengesloten. In het noorden van Brugge zijn vooral de open poldergebieden van belang.

Voor de zuidelijke gordel van Brugge is een vrij bosrijke zone. Grotere boscomplexen zijn de omgeving Tillegembos, Beisbroek-Tudor, en Ryckvelde en de omgeving van de kasteeldomeinen, onder meer het kastelen van Male, Erkegem, Cellen en Gruuthuse. Het gaat over een heel aantal 'oude bossen'.

In de ontwerp-ecosysteemvisie voor heiden en bossen in Zandig Vlaanderen (Palmaerts et al. 2004) wordt onder meer de omgeving Assebroek-Sijsele, met Ryckvelde als belangrijkste gebied met heiderelicten in Oost- en West-Vlaanderen opgenomen. Andere heiderelicten vinden we onder meer in het provinciaal domein Tillegembos en Vloethemveld. Tevens zijn er schrale graslanden aanwezig.

De Oostkustpolder omvat een uitgestrekt poldergebied langs de kust tussen de Nederlandse grens en Oostende. In dit landschap situeren zich een aantal belangrijke brakke elementen en gradiënten van brak naar zoet die, samen met verschillen in bodemtypes, de basis vormen voor een grote variatie aan vegetatietypes. Het gaat vooral om verschillende poldergraslanden. Door de grote variatie aan natte depressies en drogere, hoger gelegen gronden en de gradiënten tussen zoet en brak, wordt het gebied gekenmerkt door een gevarieerde fauna en flora. In de winter overwinteren er internationaal belangrijke aantallen watervogels (onder meer Kleine Rietgans, Kolgans en Smient). In het broedseizoen vormen deze polders één van de belangrijkste weidevogelgebieden in Vlaanderen. De botanische waarden situeren zich vooral in de zilte graslanden en relicten van hooilanden op venige bodem.

3.1.2 Planelementen

3.1.2.1 *Planelement 1 Arendstraat*

De noordelijke helft van het planelement, die deels is aangeduid als het woonuitbreidingsgebied en deels als woongebied, is gelegen in het Vogelrichtlijngebied Poldercomplex. Volgens de Vogelatlas is dit gebied samen met de omgevende polders van Koolkerke, Dudzele en Damme een pleistergebied van internationaal belang voor eenden, steltlopers en ganzen en wordt de 1% norm voor Kleine Rietgans er behaald.

Volgens de Broedvogelatlas broeden Bergeend en Slobeend in de omgeving van het planelement.

Aan de oostzijde van de dorpskern en het planelement ligt het Fort van Beieren. Het fort is van belang als overwinteringsobject voor grootoorvleermuizen.

3.1.2.2 *Planelement 17 Elfhoek*

Het plangebied grenst aan de noordelijke open polders. Deze Oostkustpolders zijn van groot belang voor avifauna. De Vogelatlas duidt de zone ten noorden van de Tollenaarsbeek aan als een pleistergebied van internationaal belang voor ganzen, eenden en steltlopers waarbij de 1% norm voor Kleine Rietgans behaald wordt.

Op ongeveer 200 m ten noorden van het planelement is het Vogelrichtlijngebied Poldercomplex gelegen. De omgeving van Kwetshage is aangeduid als zoekzone voor natuurcompensatie voor de achterhaven van Zeebrugge. Een aanzienlijk deel van deze zone bestaat uit uitgeveende gronden. De overige bodems zijn poelgronden en kreekruiggronden. In het vrij drassige deel ten noorden van de spoorweg komen dotterbloemgraslanden voor. Blauwborst is een broedvogel in het gebied. Daarnaast zijn Roerdomp, Grote zilverreiger, Kleine zwaan, Blauwe kiekendief, Slechtvalk en Ijsvogel wintergasten. Zomergasten zijn onder meer Bruine kiekendief en Kluut. Kempshaan en Velduil gebruiken het gebied op hun doortrek. Internationaal belangrijke aantallen van Kleine rietgans komen er voor. Jaarlijks overwinteren er groepen tot 600 exemplaren. Verder worden er ook onder meer Grutto, Roodborsttapuit en Rietzanger aangetroffen.

De E40 ten zuidwesten van het planelement vormt een belangrijke verstoringbron.

3.1.2.3 *Planelement 20 Jabbeke West*

De westelijke zone, namelijk 20b, maakt deel uit van een biologisch waardevol tot zeer waardevol graslandcomplex met gradiëntrijke vegetatie en een beperkte oppervlakte loofhout.

De Jabbeekse Beek stroomt aan de oostzijde van het planelement 20. Door de zone 20 b stroomt een niet-geklasseerde waterloop die uitmondt in het Sint Jacobsgeleed. De vegetatie van deze waterloop, en van een aantal grachten, is goed ontwikkeld met rietkragen en grote zeggenvegetaties.

In de Vogelatlas is de zone 20 b aangeduid als pleistergebied van internationaal belang voor ganzen, eenden en steltlopers. De 1% norm voor Kleine Rietgans wordt er behaald. De omgeving is belangrijk voor zowel watervogels als weidevogels. De rietlandfragmenten vormen een leefgebied voor onder meer Rietzanger.

Ten noorden, noordoosten, noordwesten en ten westen van het plangebied zijn verschillende deelgebieden van het Habitatrichtlijngebied 'Polders' en Vogelrichtlijngebied 'Poldercomplex' gelegen (kaart 16). Het noordoostelijke habitatrichtlijngebied ligt op 250 m van het planelement, echter ervan gescheiden door de spoorweg. De overige deelgebieden liggen op ongeveer 450 m met tussenin respectievelijk het kanaal van Gent naar Oostende, de N377 en de E40.

3.1.2.4 *Planelement 22 Ryckvelde*

De omgeving Ryckvelde, Doolhof, Schobbejakshoogte, Loweide, Sijsleveld, Gemene Weidebeek en Maleveld is een gebied met hoge natuurwaarden. Volgens de BWK omvatten de waardevolle tot zeer waardevolle ecotopen 243 ha.

Het natuurreservaat Schobbejakshoogte betreft een gefixeerd landduin met open, stuivend zand. Hier ontwikkelt een mozaïek van droog heischraal grasland, zure struisgraslanden, stuifduin, droge heide en bos. De Schobbejakshoogte is aangeduid als GEN-gebied en maakt deel uit van het Habitatrichtlijngebied 'Bossen, heiden en valleigebieden van zandig Vlaanderen: westelijk deel' (kaart 16).

3.1.2.5 *Planelement 23 Beisbroek*

Binnen het planelement komen de waardevolle ecotopen vooral voor aan de zuidelijke zijde met 1,3 ha waardevol loofhout en naaldhout en zeer waardevol zuur eikenbos. De overige ecotopen betreffen soortenarm grasland en akkers. Het planelement sluit aan op het Beisbroek. Het gebied ten zuiden van de E40 is aangeduid als GEN 'Vloethemveld, Sint-Andriesveld, Tillegem' en als Habitatrichtlijngebied 'Bossen, heiden en valleigebieden van zandig Vlaanderen: westelijk deel'.

3.1.2.6 *Planelement 24 Tillegem*

Het planelement omvat 5,5 ha zuur eikenbos, loofhoutbestanden, een oligotrofe plas en oude dreven.

Het planelement grenst aan het Tillegembos dat deel uitmaakt van het VEN-gebied 'Vloethemveld, Sint-Andriesveld en Tillegem. Tillegembos is het oudste provinciedomein van West-Vlaanderen. In 1963 werden de eerste 44 ha aangekocht en daarna werd dit domein regelmatig uitgebreid. Grote delen van het Tillegembos en het kasteelpark Tudor zijn sinds 1775 bebost (oud bos). Hiervan getuigen oudbosindicatoren als Dubbelloof en Valse salie. In het bos komen heiderelicten voor met onder meer Struikheide, Gewone dopheide en Gagel. Het gebied is rijk aan broedvogels en roofvogels.

3.1.2.7 *Planelement 25 Siemenslaan*

Hoewel het plangebied, met uitzondering van de oude dreef, enkel biologisch minder waardevol intensief grasland omvat, zijn er zeer hoge natuurwaarden in de omgeving ervan gesitueerd.

Het planelement is gelegen tussen twee deelgebieden van het Habitatrichtlijngebied 'Bossen, heiden en valleigebieden van zandig Vlaanderen: westelijk deel', namelijk het Nieuwenhovenbos (ten zuiden van de E40) en de bossen van Gruuthuyse, Vloedhoeve en Cellen (ten noorden van de E40). Deze laatste bossen maken deel uit van het VEN-gebied 'Valleien, bossen en heiderelicten van de oostelijke Brugse veldzone'.

Bovendien zijn deze bossen waardevol voor grote concentraties van vleermuizen.

In het onderzoek naar versnipperingsknelpunten en mogelijkheden voor ontsnippering, wordt de zone tussen het kasteel Cellen en Erkegem opgenomen als ontsnipperingsgebied langs de E40 waar een boombrug voorgesteld wordt.

3.1.2.8 *Planelement 28 Opleidings- en trainingscentrum brandweer en politie Zedelgem*

Het planelement ligt in de onmiddellijke nabijheid van het Vloethemveld, een deelgebied van het Habitatrichtlijngebied 'Bossen, heiden en valleigebieden van zandig Vlaanderen: westelijk deel'.

Het militair domein het Vloethemveld is een heideterrein dat bestaat uit natte en droge heide, natte en droge schrale graslanden, pioniermilieus, vennen, wilgenstruweel en eiken-berkenbos met struwelen en zomen. Het Vloethemveld betreft een laaggelegen gebied met permanent hoge grondwaterstanden. Lokaal is er inslag van kalk met begeleidende soorten als Blauwe knoop en Moeraswespenorchis.

In het militair domein broedt Wespendif.

3.1.2.9 *Sint-Pietersplas – De Spie – Blankenbergsesteenweg West*

Het actuele landschap is een relatief open landbouwgebied met verspreide natuurwaarden, dat echter doorsneden wordt door een aantal infrastructuren (onder meer Blankenbergsesteenweg, spoorweg, industriezone Blauwe Toren, N31).

Volgens de Biologische Waarderingskaart komen er ongeveer 60 ha waardevolle tot zeer waardevolle ecotopen voor. Een derde van deze oppervlakte betreffen de waterpartijen. Daarnaast gaat het om graslanden, bos en kleine landschapselementen (grachten met riet, bomenrijen, poelen).

De plassen in het recreatiegebied van de Sint-Pietersplas zijn belangrijk als overwinteringsgebied voor onder meer Blauwe Kiekendief, Smelleken en Slechtvalk. Aan de noordrand bevindt zich een grote slaapplaats van Aalscholvers (tot 130 ex).

Het gebied ter hoogte van de parkbegraafplaats Blauwe Toren omvat zeer waardevolle eutrofe plassen, vochtig grasland, rietkanten, ruigte, struweel en een als Habitatrichtlijngebied beschermd populierenbos. Het bos is een van de weinige oude bossen in de polders. Fytosociologisch kan dit bos omschreven worden als Essen-Olmenbos en Ruigtekruiden-elzenbos. In de kruidlaag komen voor de streek zeldzame soorten voor als Heelkruid, Heksenkruid en Grote keverorchis.

De poel in dit hooiland bevat soorten uit grote zeggenvegetatie en rietland. De graslanden ten zuiden van de parkbegraafplaats zijn ten dele vrij vochtig. Broedvogels in de weiden rond de Blauwe Toren zijn Grutto, Tureluur, Slobeend, Scholekster, Kuifeend, Rietzanger en Blauwborst. Het is een belangrijk wintergebied voor Grauwe Gans (tot 250 ex.), Kogans en Brandgans (tot 100 ex).

De Damse Vaart en het kanaal Brugge – Oostende worden gebruikt als foerageergebied voor Meervleermuis. Er wordt verwacht dat deze soort ook foerageert op de grotere stilstaande wateren ten noorden van Brugge, zoals de plas van Blauwe Toren en de Sint-Pietersplas. Dit dient evenwel verder onderzocht te worden en wordt daarom beschouwd als een leemte in de kennis. Ten westen van de N31 ligt een deelgebied van het Vogelrichtlijngebied Poldercomplex.

3.1.2.10 Chartreuse

Volgens de BWK versie 2 komt in het planelement 33 ha waardevolle tot zeer waardevolle naaldboutbestanden, loofbos, plassen en graslanden. Deze waardevolle ecotopen komen vooral voor ter hoogte van het 'Lac' van Loppem, de bossen ten oosten van de N397 en de bossen ten westen van de N309 nabij de Hoeve Groot Magdalenagoed.

Daarnaast komen heel wat kleine landschapselementen voor, waaronder bomenrijen, knotbomen, laantjes en grachten, poelen, e.a.

Het planelement is een foerageergebied voor onder meer de Ingekorven Vleermuis. Een belangrijke kraamkolonie van deze soort is aanwezig in de kerk van Loppem. Ongeveer 3/4de van deze populatie trekt richting het kasteelpark van Loppem, waarbij vervolgens een gedeelte via de onverlichte duikers naar het Chartreusegebied en de omgeving van de Oostkampse baan trekt om daar te jagen.

Ten noorden raakt het planelement aan het VEN-gebied 'Vloethemveld, Sint-Andriesveld, Tillegem'. Ook ten westen van het Zuidervaartje is een gebied aangeduid als VEN.

Het planelement maakt deel uit van de zogenaamde Groene gordel rond Brugge en vormt aldus een element binnen de zone van waardevolle en zeer waardevolle kernen met ten westen van het planelement de groene kernen van Vloethemveld, Duivelsgat-Zevenkerke, Tillegembos en Beisbroek en ten oosten de open ruimte van Oostkamp naar Waardamme met de omgeving van Gruuthuse, de Rivierbeek en Doeveren en de omgeving Assebroekse Meersen tot Tijkevelde, Doolhof en bossen van Male.

3.1.2.11 Zoekzone voetbalstadion Oostkampse Baan

Binnen deze zoeklocatie is een gevarieerd landbouwlandschap aanwezig met een klein populierenbos met zeer waardevolle grote zeggenondergroei, waardevolle verruigde graslanden, permanent grasland (hpr), populierenbos en bomenrijen, en relictten van waardevolle halfnatuurlijke graslanden. In totaal gaat het over ongeveer 2,5 à 3 ha. In het gebied zijn migratiecorridors en foerageergebied van vleermuizen aanwezig (onder meer Ingekorven vleermuis; zie ook planelement Chartreuse)

Deze locatie maakt deel uit van de zogenaamde groene gordel ten zuiden van Brugge. Een aantal voorkomende vegetatietypes zijn gevoelig voor verdroging.

3.2 Speciale beschermingszones (SBZ)

3.2.1 Habitatrichtlijngebied (SBZ-H) 'Polders'

Het Habitatrichtlijngebied 'Polders' werd aangewezen als Speciale Beschermingszone uit hoofde van de Habitatrichtlijn, omvat delen van de gemeenten Assenede, Blankenberge, Bredene, Brugge, Damme, De haan, Jabbeke, Knokke-Heist, Oostende, Oudenburg, Sint-Laureins en Zuienkerke en heeft een totale oppervlakte van 1866 ha.

Het betreft een complex van poldergebieden met graslanden die een uitgesproken microreliëf vertonen met talrijke sloten, laantjes, poelen en depressies, vaak ontstaan door uitvening of uitbraking. Op macroschaal gaat het vooral om komgronden en een aantal kleinere kreekkruggen. Deze historische graslanden staan onder invloed van brak grondwater of kwelwater. Dat leidt tot een fijn geschakeerd vegetatiepatroon met gradiënten van droog tot nat en zoet tot brak, met zilte vegetaties in de laaggelegen delen (zilte poldergraslanden). Het oud krekensysteem van mariene oorsprong wordt eveneens gekenmerkt door de zoet)-zout gradiënt, al dan niet verlandend met vorming van drijftillen, (riet)veen en kraggen.

3.2.1.1 Criteria aanwijzing

Dit gebied werd voorgesteld als habitatrichtlijngebied voor volgende habitats en soorten:

- Habitats van bijlage I
 - 1310 Eénjarige pioniervegetaties van slik- en zandgebieden met *Salicornia*-soorten en andere zoutminnende planten
 - 1330 Atlantische schorren (*Glauco-Puccinellietalia maritimae*)
 - 6410 Grasland met *Molinia* op kalkhoudende bodem en kleibodem (Eu-Molinion)
 - 6430 Voedselrijke ruigten
 - 91E0(+) Alluviale bossen met *Alnion glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (Alno-Padion, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

In het polderbos Blauwe Toren komt het habitatype 91E0(+) voor (ontwerp-habitatkaart INBO; Paelinckx et al. 2007).

- Bijlage II-soorten van de Habitatrichtlijn:
 - Kamsalamander: *Triturus cristatus* 1160;
 - Meervleermuis: *Myotis dasycneme* 1318.

Deze Kamsalamander komt niet voor in het studiegebied, de aanwezigheid van Meervleermuis wordt vermoed.

3.2.1.2 Instandhoudingdoelstellingen

De beoordelingstabellen in het rapport van Heutz & Paelinckx (2005) bieden informatie voor de opmaak van instandhoudingsdoelstellingen. Indien het realistisch is om voor een habitatype in een SBZ-H de 'goede staat' na te streven, wordt dit als doelstelling gesteld. Indien de 'goede staat' al aanwezig is, is het behoud ervan de doelstelling. Als blijkt dat het onmogelijk is om een habitatype in een 'gunstige staat' te krijgen, kan het behoud van de actuele toestand (evt. met verbeteringen) als doelstelling gesteld worden.

De criteria voor een gunstige staat van instandhouding voor het voor dit deel van het habitatrichtlijngebied relevante habitatype 91E0(+) zijn:

91E0(+): Een voldoende habitatoppervlakte betreft minstens 20 ha, een gunstige oppervlakte beslaat meer dan 30 ha. Een goed ontwikkelde verticale (vegetatielagen) en horizontale (mozaïek)structuur. Min. twee van de zeven groeiklassen aanwezig, bij aanwezigheid van hout met geringe tot middelmatige dikte. Er is een belangrijk aandeel dood hout en dik hout (> 1/ha tot >6/ha). Voor een voldoende staat van instandhouding is de ouderdom van het bos minstens 30 jaar, voor een gunstige staat van instandhouding 100 jaar. Kwel is een belangrijk natuurlijk proces. Er is een natuurlijke zonering van verlandingszones.

3.2.1.3 Natuurcompensaties achterhaven Zeebrugge

In april 2005 is er een overeenkomst ondertekend door het Vlaamse Gewest, MBZ (het havenbestuur) en de Vlaamse Landmaatschappij. Door deze overeenkomst kreeg de VLM de opdracht om 362 ha natuurcompensaties te realiseren binnen 10 afgebakende zoekzones. De VLM is verantwoordelijk voor de effectieve inrichting en voor het beheer van de lokale grondenbank.

De zoekzones liggen verspreid in de Oostkustpolders: Klemskerke-Vlissegem (Z1), Palingpot (Z2), Vijfwege (Z3), 't Pompje (Z4), Paddegat (Z5), Ettelgem (Z6), Kwetshage (Z7), de Dudzeelse polder (Z8), de polder tussen Dudzele en Damme (Z10) en de put ten noordoosten van Vlissegem, de Eendenkooi Ter Doest (samen Z9).

Het planelement Jabbeke West (20 b) is aanliggend aan het Paddegat-Schobbejak.

3.2.2 Habitatrichtlijngebied (SBZ-H) 'Bossen, heiden en valleigebieden van zandig Vlaanderen: westelijk deel'

Het Habitatrichtlijngebied (SBZ-H) 'Bossen, heiden en valleigebieden van zandig Vlaanderen: westelijk deel' werd aangewezen als Speciale Beschermingszone uit hoofde van de Habitatrichtlijn. Het omvat delen van de gemeenten aalter, Beernem, Brugge, Houthulst, Ichtegem, Jabbeke, Kortemark, Langemark-Poelkapelle, Oostkamp, Ruiselede, Staden, Torhout, Wingene en Zedelgem en heeft een totale oppervlakte van 3064 ha.

Dit Habitatrichtlijngebied omvat stelsels van beekvalleien en brongebieden met beekbegeleidende bossen, natte graslanden, laagveenrelict en (hun overgangen naar) de hogere Pleistocene gronden met zuurminnende bossen en naaldhout, droge en vochtige heide(relict), heischrale en glanshavergraslandrelict.

3.2.2.1 Criteria aanwijzing

Dit gebied werd voorgesteld als habitatrichtlijngebied voor volgende habitats en soorten:

- Habitats van bijlage I

2330 Open grasland met *Corynephorus*- en *Agrostis*-soorten op landduinen
 3130 Oligotrofe wateren van het Middeneuropese en peri-alpiene gebied met *Littorella*- of *Isoetes*-vegetatie of met eenjarige vegetatie op drooggevallen oevers (*Nanocyperetalia*)
 3150 Van nature eutrofe meren met vegetatie van het type *Magnopotamium* of *Hydrocharition*
 4010 Noordatlantische vochtige heide met *Erica tetralix*
 4030 Droge heide (alle subtypen)
 6230(+) Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems
 6410 Grasland met *Molinia* op kalkhoudende bodem en kleibodem (Eu-Molinion)
 6430 Voedselrijke ruigten
 6510 Laaggelegen, schraal hooiland (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)
 9120 Beukenbossen van het type met *Ilex*- en *Taxus*-soorten, rijk aan epifyten (*Ilici-Fagetum*)
 9160 Eikenbossen van het type *Stellario-Carpinetum*
 9190 Oude zuurminnende bossen met *Quercus robur* op zandvlakten
 91E0(+) Alluviale bossen met *Alnion glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

In het deelgebied Ryckeveld-Schobbejakshoogte komen de habitattypes 2330, 4030, 6230 en 9120 voor; in (vooral het noordelijk deel van) het Vloethemveld de habitattypes 3130, 4010, 4030, 9120, 9190. De bossen nabij planelement 25 omvatten vooral habitattype 9120, maar ook 91E0 (ontwerp-habitatkaart INBO; Paelinckx et al. 2007).

Hoewel dit habitattype niet aangemeld werd, komt in Ryckeveld-Schobbejakshoogte ook habitattype 2310 voor. Dit habitat wordt meegenomen in de beoordeling.

- Bijlage II-soorten van de Habitatrichtlijn:
 - Bittervoorn: *Rhodeus sericeus amarus* 1134.

Er zijn geen gegevens beschikbaar over het voorkomen van deze soort in deze deelgebieden.

3.2.2.2 Instandhoudingdoelstellingen

De criteria voor een gunstige staat van instandhouding voor de voor dit deel van het habitatrichtlijngebied relevante habitattypes zijn:

- 2310:** De habitatoppervlakte bedraagt 5 tot 50 ha voor een voldoende en meer dan 50 ha voor een goede staat van instandhouding. De habitatstructuur omvat verschillende successiestadia. De ouderdomsstructuur van Struikhei omvat alle (goede staat van instandhouding) of meerdere (voldoende) stadia. Naakte grond neemt 10 tot 30 % (goed) of 1 tot 10% in. Verbossing is beperkt, optimaal minder dan 5%, bij voldoende staat 5 tot 25%. Er is dynamiek aanwezig waardoor pionierssituaties continu aanwezig zijn. Struikhei, korstmossen, 1 of meer pionierssoorten van habitattypen 2330 en/of 2 of meer andere typische soorten zijn abundant aanwezig. Verzurings- en eutrofiëringsindicatoren zijn bij goede staat van instandhouding beperkt tot minder dan 25% en Grijs kronkelsteeltje is afwezig. Bij voldoende staat is dit minder dan 50% en minder dan 10% Grijs kronkelsteeltje. Adelaarsvaren komt bij voorkeur niet voor, of – bij voldoende staat van instandhouding- beperkt. De totale verstoring is beperkt.
- 2330:** De habitatoppervlakte, eventueel in complex met 2310, bedraagt 5 tot 50 ha voor een voldoende en meer dan 50 ha voor een goede staat van instandhouding. De habitatstructuur omvat een overwegend ijle begroeiing met open zand, korstmosrijke fasen en verschillende successiestadia. Naakte grond neemt meer dan 10% (goed) of 5 tot 10% in. Bremstruiken kunnen lokaal een belangrijk aandeel van de vegetatie uitmaken tot codominant zijn. Verbossing is beperkt, optimaal minder dan 5%, bij voldoende staat 5 tot 25%. Er is dynamiek aanwezig waardoor pionierssituaties continu aanwezig zijn. Buntgras, Zandzeggen en typische soorten zijn frequent tot abundant aanwezig. Vergrassing is beperkt tot minder dan 25% (goed) of 25 tot 50% (voldoende). Grijs kronkelsteeltje komt niet voor (goed) of beperkt. De totale verstoring is beperkt.
- 3130:** De typische vegetatie is ruim aanwezig. Beschaduwning is er zeer beperkt. Verbossing is er bij voorkeur afwezig. Voldoende natuurlijke dynamiek voor een stabiele pioniersvegetatie is belangrijk voor goede staat van instandhouding. Er komen minstens vier (goede staat) of 2 tot 4 typische soorten minimaal frequent voor. De typische mossen zijn aanwezig bij een goede staat van instandhouding. Verzuringsindicatoren zijn afwezig tot occasioneel (goed) tot beperkt tot minder dan 50% (voldoende). Eutrofiëringsindicatoren zijn afwezig tot occasioneel (goed) tot beperkt tot minder dan 10% (voldoende).
- 4010:** De habitatoppervlakte bedraagt tussen 5 en 75 ha voor een voldoende en meer dan 75 ha voor een goede staat van instandhouding. De heide is structuurrijk met dominantie van Gewone dophei, slenken en open plekken. Gewone dophei neemt 30 tot 70% van de bedekking in. Naakte grond is beperkt en komt voor in complex met vegetatiearme slenken en vegetatieloze plekken. Struikhei neemt minder dan 10% in bij goede staat van instandhouding, 10-30% bij voldoende. Verbossing is er beperkt, optimaal minder dan 5%, bij voldoende staat 5 tot 30%. Betreffende de vegetatiesamenstelling, is Gewone dophei abundant tot dominant en minstens 2 andere typische hogere plantensoorten frequent tot abundant, ook typische veenmossen zijn (frequent tot abundant) aanwezig. Verzurings- en eutrofiëringsindicatoren zijn beperkt tot minder dan 50%. Adelaarsvaren komt bij voorkeur niet voor, of – bij voldoende staat van instandhouding- beperkt. De totale verstoring is beperkt.
- 4030:** De habitatoppervlakte is minstens 5 ha voor een voldoende en meer dan 50 ha voor een goede staat van instandhouding. De habitatstructuur omvat verschillende successiestadia. Struikhei neemt 30 tot 80% van de bedekking in. Naakte grond is beperkt tot minder dan 10%. Bremstruiken kunnen lokaal een belangrijk aandeel van de vegetatie uitmaken tot codominant zijn. Verbossing is er beperkt, optimaal minder dan 5%, bij voldoende staat 5 tot 30%. Struikhei is abundant tot dominant en minstens 1 (bij voldoende) of minstens 2 (bij goede staat van instandhouding) andere soorten zijn frequent tot abundant. Verzurings- en eutrofiëringsindicatoren zijn beperkt tot minder dan 50%. Adelaarsvaren komt bij voorkeur niet voor, of – bij voldoende staat van instandhouding- beperkt. De totale verstoring is beperkt.
- 6230:** De habitatoppervlakte is groter dan 0,02 ha. De habitatstructuur omvat een lage, vrijwel gesloten, fijnkorrelige zode, vooral samengesteld uit grassen en kruiden. De bedekking van de vegetatie is kleiner dan 30% en de hoogte tussen 5 en 25 cm. Bosvorming is zeer beperkt (minder dan 10%). Er komen minstens 6 typische soorten voor. De bedekking typische soorten en overige kruiden is minstens 70%. Indicatoren voor ruderalisering of eutrofiëring nemen minder dan 10% in, soorten die leiden tot vervilting minder dan 30%.

- 9120:** Een voldoende bosoppervlakte bedraagt minstens 30 ha. Een goede situatie wordt bereikt vanaf meer dan 40 ha. Alle vegetatielagen zijn minstens plaatselijk aanwezig. Het bos heeft een goed ontwikkelde horizontale structuur met minimum 2 van de 7 groeiklassen aanwezig; bij afwezigheid van klasse 6 of 7 is één groeiklasse voldoende. Dood hout is voldoende aanwezig. Ook minimum 1-3 exemplaren dik hout per ha is aanwezig. In het optimale geval is het bos een ferrarisbos met nagenoeg volledig natuurlijke processen. Typische soorten in de boomlaag nemen meer dan 50% in, en optimaal >70%. De typische kruiden zijn frequent tot abundant. Verstoringindicatoren zijn afwezig of slechts occasioneel aanwezig met een beperkte bedekking (<5%). Bodemverdichting door betreding is occasioneel aanwezig of afwezig. Exoten zijn er beperkt tot afwezig.
- 9190:** De habitatoppervlakte is minstens 50 ha voor een goede staat van instandhouding en 15 voor een voldoende staat. Alle vegetatielagen zijn aanwezig. Het bos heeft een goed ontwikkelde horizontale structuur met minimum 3 van de 7 groeiklassen aanwezig, waaronder klasse 6 of 7. Een groot aandeel dood hout is aanwezig. Ook minimum 6 exemplaren dik hout per ha is aanwezig bij goede staat van instandhouding. In het optimale geval is het bos een ferrarisbos met nagenoeg volledig natuurlijke processen. Typische soorten in de boomlaag nemen meer dan 50% in, en optimaal >70%. De typische kruiden zijn frequent tot abundant. Verstoringindicatoren zijn afwezig of slechts occasioneel aanwezig met een beperkte bedekking (<5%). Bodemverdichting door betreding is occasioneel aanwezig of afwezig. Exoten zijn er beperkt tot afwezig.
- 91E0:** Zie hoger.

3.2.3 Vogelrichtlijngebied (SBZ-V) 'Poldercomplex'

Het Vogelrichtlijngebied 'Poldercomplex' werd aangewezen als Speciale Beschermingszone uit hoofde van de Vogelrichtlijn, omvat delen van de gemeenten Blankenberge, Brugge, Damme, De haan, Jabbeke, Knokke-Heist en Zuienkerke en heeft een totale oppervlakte van 9766 ha. Het betreft een niet-integraal Vogelrichtlijngebied. Dit gebied werd aangeduid in 1988⁸, met wijzigingen in 1996⁹ en 2000¹⁰.

Binnen de SBZ-V 'Poldercomplex' genieten volgende habitats bescherming: duinmoerassen, oude kleiputten, moerasbosjes, dijken, krekens en hun oevervegetatie, poldergraslanden en hun microreliëf.

3.2.3.1 Criteria aanwijzing

Dit gebied werd voorgesteld als Vogelrichtlijngebied voor volgende soorten (Van Vesseem & Kuijken, 1986):

Broedende Bijlage I-soorten:

- Roerdomp (*Botaurus stellaris*)
- Woudaapje (*Ixobrychus minutus*)
- Blauwborst (*Luscinia svecica*)
- Kempphaan (*Philomachus pugnax*)
- Velduil (*Asio flammeus*)

Niet-broedende Bijlage I-soorten:

- Roerdomp
- Kleine zwaan (*Cygnus columbianus bewickii*)
- Brandgans (*Branta leucopsis*)
- Blauwe kiekendief (*Circus cyaneus*)

⁸ Besluit van de Vlaamse Executieve van 17 oktober 1988; B.S. 29 oktober 1988

⁹ Besluit van de Vlaamse Regering van 20 september 1996; B.S. 12 oktober 1996

¹⁰ Besluit van de Vlaamse Regering van 17 juli 2000

- Smelleken (*Falco columbarius*)
- Goudplevier (*Pluvialis apricaria*)
- Kemphaan

Soorten die de internationale norm¹¹ overschrijden

- Kolgans (*Anser albifrons*)
- Rietgans (*Anser fabalis*)
- Kleine rietgans (*Anser brachyrhynchus*)
- Brandgans
- Smient (*Anas penelope*)
- Wintertaling (*Anas crecca*)
- Slobeend (*Anas clypeata*)
- Goudplevier
- Wulp (*Numenius arquata*)

3.2.3.2 Instandhoudingsdoelstellingen

Voor het Vogelrichtlijngebied zijn nog geen instandhoudingsdoelstellingen beschikbaar. Daarom worden deze indicatief beschreven op basis van de rapporten van Spanoghe et al. 2003¹² en Courtens en Kuijken 2004.

De kwalitatieve en kwantitatieve instandhoudingsdoelstellingen wijzen op het belang van historisch permanent grasland met veel microreliëf en/of sloten (hpr) en zilte graslanden (hpr-da en da). Ook de oppervlakte rietlanden, rietmoerassen en open water zijn belangrijk. Daarenboven dient aandacht besteed te worden aan de kwaliteit van de oppervlaktewaters en hun oevers. Gezien veel belangrijke soorten nood hebben aan een uitgestrekt, open gebied en het geringe belang van bosjes en aanplanten, moet het creëren van nieuwe bosjes worden vermeden.

3.3 VEN-gebieden

Binnen of grenzend aan de afbakeningslijn van het regionaalstedelijk gebied Brugge zijn volgende (deel)gebieden van het VEN gelegen (kaart 16):

- Assebroekse Meersen tot Bergbeekvallei (GEN118);
- Vloethemveld, Sint-Andriesveld, Tillegem (GEN1194);
- Schobbejakshoogte (GEN117);
- Valleien, bossen en heiderelicten van de oostelijke Brugse veldzone (GEN120).

3.4 Strikt te beschermen soorten over het hele grondgebied: soorten in Bijlage III Decreet Natuurbehoud (bijlage IV Habitatrichtlijn)

Verder wordt het voorkomen van **Meervleermuis** op het kanaal Brugge-Oostende en de Damse Vaart vermeld. Vermoedelijk foerageert deze soort op de grotere stilstaande wateren aan de noordelijke zijde van Brugge.

¹¹ Voor een aantal soorten is deze internationale 1%-norm inmiddels aangepast aan meer actuele gegevens.

¹² Spanoghe et al. 2003. Instandhoudingsdoelstellingen voor de Europese Vogelrichtlijngebieden (SBZ-V) "2.1 Westkust", "3.2.Poldercomplex" en "3.3 Het Zwin", en de kandidaat-Europese Habitatgebieden (SBZ-H) "BE2500001 (1-33) Duingebieden inclusief IJzermonding en Zwin" en "BE2500002 (1-31) Polders"; IN, 2003.

Een belangrijke kraamkolonie van **Ingekorven vleermuis** komt voor aan de kerk van Loppem. Van deze zeldzame soort zijn in Vlaanderen slechts tien kolonies bekend. Ook in onze buurlanden is deze soort zeldzaam. De adulte dieren foerageren in bossen, parkachtige landschappen, weilanden en stallen in de omgeving. Adulte dieren foerageren binnen een straal van ongeveer 5 tot 10 km rond de kolonieplaats, voor foeragerende jonge dieren bedraagt de actieradius ongeveer 2 km. Via onverlichte duikers onder de E40 bereiken de dieren de omgeving van Charreuse-Oostkampse baan om daar te foerageren.

3.5 Beschrijving referentiesituatie

3.5.1 Beschouwde tijdsperiode

Bij beschrijving van de referentiesituatie wordt vooreerst duidelijk aangegeven welke de beschouwde tijdsperiode van het referentiebeeld is. Vervolgens wordt een globale beoordeling van de huidige ecologische waarde van het studiegebied uitgevoerd.

De Passende Beoordeling dient de toetsing altijd uit te voeren ten opzichte van een in de tijd welbepaalde referentiesituatie. Volgens de interpretatie van de EC wordt met de referentiesituatie de toestand bij het van kracht worden van betreffende richtlijn bedoeld. De Habitatrichtlijn 92/43/EEG van 21 mei 1992 werd van kracht op 21 mei 1994. De Vogelrichtlijn 79/409/EEG van 2 april 1979 werd van kracht in 1981.

Anderzijds wordt de referentiesituatie bepaald op basis van de situatie bij aanduiding van de betreffende Speciale Beschermingszones. Indien geen gebiedsspecifieke gegevens van die periode gekend zijn wordt de situatie van de aanwijzing van betreffend gebied als referentiesituatie genomen. De SBZ-H gebieden, onder meer SBZ-H gebied 'Polders' en 'Bossen, heiden en valleigebieden van zandig Vlaanderen, westelijk deel' werden definitief vastgesteld per 'Besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002 (B.S. van 17 augustus 2002) en aangemeld bij de Europese Commissie. Het SBZ-V gebied 'Poldercomplex' werd aangewezen op 17 oktober 1988.

Gegevens die een verbeterde situatie van de habitats/soorten, waarvoor het SBZ werd aangewezen, weergeven tegenover de aangegeven referentiesituatie worden eveneens vermeld om de trends aan te tonen die in het gebied aanwezig zijn sinds de aanwijzing. Deze verbeterde situatie kan dan als referentiesituatie aangewend worden bij de verdere afwegingen in de procedure¹³.

3.5.2 Habitatrichtlijngebied 'Polders'

Dit gebied werd als Speciale Beschermingszone aangeduid in 2002¹⁴ en definitief als zodanig aangewezen door de Europese Commissie in 2004. De referentieperiode komt dus zo goed als overeen met de huidige toestand.

¹³ Toelichting over de te volgen procedure voor een activiteit/plan/programma in of met impact op een SBZ in navolging van art. 6 van de Habitatrichtlijn 92/43/EEG en van art. 36ter van het Decreet Natuurbehoud (Els Martens, AMINAL Natuur, maart 2003).

¹⁴ Besluit Vlaamse regering 24 mei 2002.

- Habitats

91E0 Alluviale bossen met *Alnion glutinosa* en *Fraxinus excelsior*

Het zeer waardevol populierenbos ten zuiden van de parkbegravingplaats Blauwe Toren is een van de weinige oude bossen in de polders. Fytosociologisch kan dit bos omschreven worden als Essen-Olmenbos en Ruigtekruiden-elzenbos. In de kruidlaag komen voor de streek zeldzame soorten voor als Heelkruid, Heksenkruid en Grote keverorchis. Bovendien vormt dit bos een A-lokatie voor autochtone bomen en struiken met diverse exemplaren van meerdere soorten. Het bos staat echter onder druk gezien de beperkte oppervlakte, sterke randeffecten en isolatie.

- Bijlage II soorten van de Habitatrichtlijn

De **Meervleermuis** is een bedreigde soort volgens de Rode Lijst (Verkem et al. 2003¹⁵). De Damse Vaart en het kanaal Brugge – Oostende worden gebruikt als foerageergebied. Er wordt verwacht dat deze soort ook foerageert op de grotere stilstaande wateren ten noorden van Brugge, zoals de plas van Blauwe Toren (mond. med. B. Vandendriessche).

- Soorten van bijlage III decreet Natuurbehoud

Behalve de hoger vermeldde Meervleermuis, foerageren ook diverse andere, meer algemene vleermuissoorten in en rond het polderbos Blauwe Toren.

3.5.3 Habitatrichtlijngebied 'Bossen, heiden en valleigebieden van zandig Vlaanderen, westelijk deel'

Dit gebied werd als Speciale Beschermingszone aangeduid in 2002¹⁶ en definitief als zodanig aangewezen door de Europese Commissie in 2004. De referentieperiode komt dus zo goed als overeen met de huidige toestand.

Voor deze passende beoordeling relevante deelgebieden zijn de Schobbejakshoogte, Beisbroek, Vloethemveld en de domeinen van de kastelen Cellen en Gruuthuse, Nieuwenhovebos.

Beisbroek betreft een bos- en parkgebied op de voormalige veldzone Sint-Andriesveld. Behalve zuur eikenbos, zuur beukenbos en naaldhoutbestanden, komen er talrijke heiderelicten voor.

De Schobbejakshoogte omvat een gefixeerd landduin gelegen in het bosgebied Ryckevelde. Hier ontwikkelt een mozaïek van droog heischraal grasland, zure struisgraslanden, stuifduin, droge heide en bos. De vegetatie is er erg rijk met onder meer Borstelgras, Dwergviltkruid, Liggende vleugeltjesbloem, Mannetjesereprijs, Muizeoortje, Tandjesgras, Zilverhaver, Klein vogelpootje, Liggend Walstro en Tandjesgras. Heel wat ongewervelden komen voor in de pioniermilieu en heischrale graslanden.

In dit militaire domein Vloethemveld werd een beheer gevoerd gericht op brandpreventie. Door dit intensief en kort houden van de vegetatie en het niet-bemesten konden schrale vegetaties ontwikkelen op brandgangen en schutsdammen. De schrale vegetaties zijn er bijzondere waardevol en hebben een uitzonderlijke soortenrijkdom. Onder de aanwezige planten behoren een 30-tal tot de Rode Lijst-soorten. Het ganse soortenspectrum van Atlantische heide en heischrale graslanden (met onder meer Rode dopheide, Stekelbrem, Gagel, Blauwe zegge, Kruipbrem, Ronde zonnedaauw, Liggende vleugeltjesbloem, Dophei, Struikheide, Tweenervige zegge, Bleke zegge, Klein glidkruid, Geelgroene zegge, enz.) is er terug te vinden, naast zeer zeldzame vegetaties uit het dwergbiezenverbond (met onder andere Draadgentiaan, Dwergbloem, Dwergvlas, Grondster). Ook in het openbaar (niet-militair) gedeelte van het Vloethemveld kiemt op kapvlaktes Rode dophei. Verder komen er een aantal vijvers voor om in geval van nood over voldoende water te beschikken. In deze vijvers komen zeldzame venvegetaties voor (met onder andere Veelstengelige waterbies, fonteinkruiden, Pilvaren,...).

¹⁵ Verkem S., De Maeseneer J., Vandendriessche B., Verbeylen G. & Yskout S. 2003. Zoogdieren in Vlaanderen. Ecologie en verspreiding van 1987 tot 2002. Natuurpunt Studie & JNM-Zoogdierenwerkgroep, Mechelen & Gent.

¹⁶ Besluit Vlaamse regering 24 mei 2002.

Volgens het 'Noodplan Intermediair Atlantische Heide in Vlaanderen' behoren de heidevegetaties van het Vloethemveld tot de meest waardevolle die in het onderzoek gevonden werden. De bosdomeinen van kasteel Cellen, Gruuthuse en Erkegem en het Nieuwenhovebos zijn gelegen in de vallei van de Rivierbeek. Deze bosgebieden zijn van groot belang voor diverse vleurmuizensoorten. De E40 die het gebied doorsnijdt, vormt echter een belangrijke barrière.

3.5.4 Vogelrichtlijng gebied 'Poldercomplex'

De referentiesituatie wordt beschreven op basis van de gegevens van Van Vessem & Kuijken (1986). Hierbij dient evenwel de bemerking geformuleerd worden dat deze gegevens voor het gehele Vogelrichtlijng gebied gelden, en het niet mogelijk is af te leiden wat het belang is van deelzones.

De huidige situatie wordt beschreven op basis van de rapporten van Spanoghe et al. (2003), Courtens en Kuijken (2004), de website van de Noord-West-Vlaamse Vogelwerkgroep Mergus (www.mergus.be), de MER voor de AX en de Broedvogelatlas.

3.5.4.1 Referentiesituatie

Soort	Aantal in het SBZ-V 'Poldercomplex'		
	Bijlage I soorten		Internationaal belangrijke aantallen vogels (winter/migratie)
	Maximaal aantal vogels aanwezig	Aantal broedparen	
Woudaapje		1	
Roerdomp	15	1	
Kemphaan	3000	X	
Velduil		X	
Blauwborst		3	
Roodkeelduiker	3		
Kleine zwaan	100		
Wilde zwaan	X		
Brandgans	500		
Dwerggans	2		
Roodhalsgans	2		
Rietgans			3000
Kleine rietgans			5500
Kolgans			28000
Bruine kiekendief	X		
Blauwe kiekendief	20-30		
Smelleken	10		
Goudplevier	35000		
Bosruiter	X		
Ijsvogel	X		
Brandgans			500
Smient			30000
Wintertaling			15000
Slobeend			3000
Goudplevier			35000
Wulp			3000

3.5.4.2 Huidige situatie

Woudaapje, Roerdomp en Kempphaan komen niet meer voor als broedvogel in het Poldercomplex. Voor Roerdomp en Woudaapje ontbreekt hiervoor het specifieke habitat. Het Woudaapje is een zeer zeldzame doortrekker in het studiegebied. Kempphaan is uitgestorven als broedvogel in Vlaanderen. Deze soort gebruikt natte poldergraslanden als broedhabitat. In voor- en najaar komen groepen trekkende Kemphanen voor in het Poldercomplex.

De **Velduil** is een occasionele broedvogel in het Poldercomplex. De soort is wel een wintergast, maar de aantallen zijn in de loop van de voorbije decennia aanzienlijk verminderd. Ook voor velduil zijn moerassen en vochtige graslanden belangrijk. Roestplaatsen worden snel verlaten ten gevolge van menselijke verstoring.

De **Blauwborst** heeft een voorkeur voor iets verruigde rietvelden, rietsloten en gevarieerde moerassen. De Blauwborst broedt over bijna heel Vlaanderen waar geschikte biotopen aanwezig zijn. De soort komt voor in de nabijheid van het plangebied, onder meer in de rietkragen van de Hoekevaart, de rietkragen van Blauwe Toren en in de omgeving van Jabbeke.

De **Roodkeelduiker** is een schaarse doortrekker en overwinteraar. In december overwinteren ze vaak in grote groepen voor onze kust. Deze soort is niet relevant voor het plangebied.

De **Kleine zwaan** komt elke winter voor in de Oostkustpolders, zowel op graslanden als op akkerland. Ook **Wilde zwaan** overwintert in de polders. Het gaat altijd om zeer open gebieden. Het behoud van de openheid en rust in de wintergebieden is cruciaal.

Buiten het broedseizoen verblijven in Vlaanderen talrijke **Brandganzen**, vooral in het Gentse en de Oostkustpolders. In gewone winters gaat het om maximaal enkele tientallen vermoedelijk wilde vogels tussen de grote groepen Kol- en Kleine rietganzen. In januari 2004 werd echter weer een aantal van ruim 600 waarschijnlijk wilde Brandganzen genoteerd in de achterhaven. Ook Blauwe Toren zijn belangrijk voor Brandgans (tot 100 ex). Tussen de groepen Kol-, Brand- en Kleine rietganzen overwinteren een zeer klein aantal **Dwergganzen**. **Roodhalsgans** is een zeer zeldzame wintergast die in zeer kleine aantallen overwintert in het gezelschap van andere ganzensoorten. Deze ganzensoorten hebben behoefte aan een open landschap met voldoende poldergraslanden en voldoende rust.

De laatste 15 jaar kwam het aantal **Rietganzen** in het Poldercomplex zelden boven enkele 10-tallen exemplaren.

De **Kleine Rietgans** komt in toenemende aantallen voor in de Oostkustpolders met een maximumaantal van ca. 40.000 exemplaren in de winter van 1998-'99. Dit is ca. 95% van de populatie van Spitsbergen. Het Poldercomplex mag dus beschouwd worden als van vitaal belang voor deze soort. Ook de aantallen **Kolgans** zijn sinds de aanduiding nog gestegen. In recente winters werden aantallen tussen de 10.000 en 20.000 exemplaren behaald in de gehele Oostkustpolders. Een groot deel hiervan gebruikt het Vogelrichtlijngebied Poldercomplex.

De **Bruine kiekendief** is een vrij schaarse jaarlijkse broedvogel van voornamelijk de kustpolders. Deze soort broedt onder meer in open landschappen met moeras- en rietvegetaties van de polders ten noorden van Jabbeke en van Koolkerke-Damme. Als nesplaatsen dienen vooral rietvelden langs krekken of plassen, maar ook in graanculturen en graslanden.

De **Blauwe kiekendief** en het **Smelleken** komen nog steeds met een 10-tal exemplaren voor als overwinteraar in de Oostkustpolders. Ook het studiegebied behoort tot het jachtgebied van beide soorten. Het Smelleken wordt jaarlijks in de winter in beperkte aantallen waargenomen de omgeving van de Haven van Zeebrugge en in de Blauwe Toren.

Het Poldercomplex is slechts van beperkt belang voor de **Ijsvogel**. Deze soort broedt er slechts in lage aantallen, die van jaar tot jaar sterk wisselen.

Binnen de grenzen van het Vogelrichtlijngebied Poldercomplex wordt het huidige criterium (12500) voor de **Smient** hoogst uitzonderlijk gehaald (recent nog in de Uitkerkse Polder). Kleine groepjes Smienten foerageren soms in polderwaterlopen. Vanaf de Sint-Pietersplas richting Boudewijnkanaal komt een trekroute voor voor de voedseltrek van Smient (2001-5000 eenden per dag).

Slechts uitzonderlijk wordt het 1%-criterium voor de **Wintertaling** gehaald binnen het Poldercomplex. Net zoals de Smient bezoeken ook Wintertalingen regelmatig de grotere polderwaterlopen. De **Slobeend** overwintert jaarlijks met maximaal ongeveer 300 exemplaren. Een deel van het Poldercomplex doet bovendien dienst als nachtelijk foerageergebied voor de vogels die in de achterhaven van Zeebrugge verblijven. Sedert 1986 haalt de Slobeend in het Poldercomplex het 1%-criterium niet meer. Slobeenden foerageren onder meer in de natte graslanden en ondiepe plassen van het Maleveld, Blauwe Toren en Jabbeke.

Nog steeds komen Kemphanen, Goudplevieren en Wulpen verspreid over de gehele polderstreek in vrij belangrijke aantallen voor als trekvogel en overwintenaar. De **Goudplevier** overwintert jaarlijks in het Poldercomplex in wisselende aantallen, van enkele tientallen tot enkele honderden. Sporadisch worden groepen van duizend of meer vogels geteld. Ze foerageren vooral op permanente graslanden en akkers. De **Wulp** overwintert jaarlijks in het Poldercomplex in wisselende aantallen, meestal enkele tientallen tot enkele honderden. Wulpen overnachten op een aantal slaappleaatsen dicht tegen de Kust en trekken overdag het hinterland in waar ze op weilanden foerageren. De soort komt zeer zeker voor in de weilandcomplexen. Ook de polders in het studiegebied fungeren als foerageergebied voor deze soorten.

3.6 Andere relevante gebiedsgegevens

In het plangebied en in de omgeving van voor deze passende beoordeling relevante planelementen zijn ankerplaatsen, relictzones en beschermd erfgoed gelegen. Deze worden gesitueerd op kaarten 21 en 22.

De gebieden die in natuurbeheer zijn, worden gesitueerd op kaart 17.

4 Beschrijving plan

4.1 Algemene beschrijving van het plan

Het te beoordelen plan betreft het voorontwerp RUP voor het regionaalstedelijk gebied Brugge en de bijkomende voorstellen tot aanpassing van dit voorontwerp zoals die geformuleerd zijn op de plenaire vergadering. Dit omvat enerzijds de afbakeningslijn van het regionaalstedelijk gebied en anderzijds bestemmingswijzigingen op het vlak van wonen, regionale bedrijvigheid, (regionaal)stedelijke activiteiten, recreatie, stedelijke groengebieden en lijninfrastructuur. De deelgebieden kunnen als volgt worden ingedeeld:

- het bestemmen van 10 woonuitbreidingsgebieden, 1 woonreservegebied, 1 agrarisch gebied en 1 industriegebied naar woongebied;
- het bestemmen van 5 zones voor regionale bedrijvigheid voor realisatie binnen de planperiode;
- het bestemmen van bijkomende regionale bedrijvigheid voor realisatie op langere termijn (vanaf 2013); afwegen van alternatieve locaties hiervoor;
- het bestemmen van gebieden voor stedelijke activiteiten (waaronder de potentiële locaties voor de realisatie van een voetbalstadion met een gekoppeld programma, een opleidings- en trainingscentrum voor brandweer en politie en de mogelijke ontwikkelingen ter hoogte van kasteeldomeinen);
- bestemming en verdere ontwikkeling van recreatiegebied, namelijk het golfterrein te Damme en Sint-Pietersplas;
- afbakenen van 4 randstedelijke groengebieden;
- bestemmingswijzigingen in kader van de herinrichting van de N31 – zuidelijk deel.

De elementen met betrekking tot wonen, bedrijvigheid en stedelijk groen en het voetbalstadion met een gekoppeld programma worden hieronder beknopt toegelicht.

4.1.1 Woongebieden

Het grootste gedeelte van de woonuitbreidingsgebieden worden herbestemd naar stedelijk woongebied om het juridisch beschikbaar aanbod voor wonen in het regionaalstedelijk gebied te verhogen. De bestemming stedelijk woongebied is inhoudelijk zeer ruim. Naast het wonen kunnen alle activiteiten die met het wonen (in de wijk) verweefbaar zijn, toegelaten worden.

Volgende **woonuitbreidingsgebieden** worden herbestemd naar woongebied:

- Sint-Jozef (Sint-Jozef, Brugge) - planelement 2
- Zuidervaartje (Sint-Kruis, Brugge) - planelement 3
- Sint-Annadreef (Sint-Andries, Brugge) - planelement 5
- Julien Saelens (Assebroek, Brugge) - planelement 6
- Klein Appelmoes (Assebroek, Brugge) - planelement 7
- Mispelaar (Assebroek, Brugge) - planelement 8
- Sint-Trudo (Assebroek, Brugge) - planelement 9
- Spermalie 2 (Sijsele, Damme) - planelement 10
- Stakendijke - Zwijnsgat (Sijsele, Damme) - planelement 11
- Fabiolalaan (Oostkamp) - planelement 13

Het **woonreservegebied** van Koolkerke ter hoogte van de Arendstraat (planelement 1) wordt gedeeltelijk ontwikkeld. Het westelijk deel wordt niet herbestemd tot woongebied, omwille van de aanwezige biologische en landschappelijke waarden (zie ook punt 6 'Alternatieven').

Omdat er in Varsenare geen juridisch aanbod voor wonen meer aanwezig is, wordt geopteerd voor een inname van (versnipperd) **agrarisch gebied**, direct aansluitend bij de kern (planelement 4).

Het **industrieterrein** in de Leliestraat wordt herbestemd naar wonen wegens het niet goed gelegen zijn van de gronden in functie van bedrijvigheid (bereikbaarheid, aanwezigheid beekvallei), terwijl het gebied als woongebied wel een kwalitatieve meerwaarde kan betekenen (planelement 12).

4.1.2 Bedrijvigheid

Binnen het voorstel van afbakening wordt de ontwikkeling van de terreinen **de Spie, Chartreuse** en Blauwe Toren Noord vooropgesteld om een invulling van de taakstelling voor bedrijvigheid te realiseren. Gezien voor Blauwe Toren Noord een BPA is goedgekeurd, is dit gebied niet meer opgenomen in het RUP voor de afbakening. Lokale bedrijventerreinen worden niet opgenomen in de afbakening van het regionaalstedelijk gebied.

Het voorstel van afbakening omvat daarnaast ook een aantal bestemmingswijzigingen met betrekking tot (uitbreiding van) **bestaande bedrijvigheid**:

- Blauwe Toren (planelement 18)
- De Rampe (planelement 14);
- Sint-Pieterskaai (planelement 15);
- Waggelwater (planelement 16), binnen de afbakening van dit planelement zit ook de lus Bevrjdingslaan vevat. Dit wordt verder in dit hoofdstuk besproken, bij het aspect lijninfrastructuur.

Het bovenstaande geeft invulling aan de behoefte aan regionale bedrijvigheid zoals geformuleerd op basis van het RSV onder de vorm van de taakstelling voor de planperiode (1991-2007). Gelet op het feit dat het voorstel van afbakening samenvalt met het einde van de planperiode, wordt rekening gehouden met een toekomstige behoefte aan ruimte voor regionale bedrijvigheid. Hierbij wordt ervoor geopteerd om terreinen aan te bieden voor regionale bedrijvigheid **vanaf 2013**, wanneer de behoefte zich stelt. Meer specifiek wordt hiervoor het terrein **ten westen van de Blankenbergsesteenweg** als mogelijke locatie aangeduid. Mogelijke alternatieve locaties zijn 'Vliegweg' te Oostkamp en 'Jabbeke West' (respectievelijk planelement 19 en 20). Vanuit de bestaande situatie wordt **Sint-Elloo** (Zedelgem) bestemd als concentratiegebied voor bedrijvigheid.

4.1.3 Groengebieden

Op basis van de uitgangspunten van de gewenste groenstructuur wordt de open ruimte in de groene gordel maximaal gevrijwaard om de ecologische en ruimtelijke scheidingsfunctie te kunnen behouden en worden randstedelijke groengebieden afgebakend. Door deze ruimtes open te houden blijft een groene gordel bestaan rond de kernstad. Er dient onderzocht te worden waar gericht recreatief medegebruik en landbouwactiviteiten kunnen toegelaten worden. Meer bepaald gaat het om de gebieden Ryckvelde, Beisbroek, Tillegem en Siemenslaan.

4.1.4 Voetbalstadion met eventueel gekoppeld programma

Een van de stedelijke voorzieningen die wordt opgenomen binnen de afbakeningslijn betreft de realisatie van een nieuw voetbalstadion. Binnen het plan-MER worden potentiële locaties voor de realisatie van het **voetbalstadion met het eraan gekoppelde programma** onderzocht op hun mogelijke milieueffecten zodat de uiteindelijk gekozen locatie mee kan worden opgenomen in het RUP voor het regionaalstedelijk gebied Brugge.

4.2 Beschrijving van de voor de passende beoordeling/verscherpte natuurtoets relevante planelementen

4.2.1 Woongebied Arendstraat (1)

Ruimtelijke situering en huidig bodemgebruik

Het plangebied is gelegen in het noorden van het regionaalstedelijk gebied Brugge en ligt op het grondgebied van Koolkerke (Brugge), een van de na-oorlogse stedelijke wijken rond Brugge. Het deelgebied sluit aan op de woonomgeving van Koolkerke en grenst aan agrarisch gebied. Het deelgebied wordt ingesloten door de Brugse Steenweg N374 - die Koolkerke met het centrum van Brugge verbindt - in het oosten, de Arendstraat in het zuiden en westen en agrarisch gebied in het noorden. Ten oosten van Koolkerke ligt het park van het Fort Beieren.

Volgens het gewestplan is het deelgebied bestemd als woonreservegebied en woongebied. De percelen bestemd als woongebied zijn reeds bebouwd, behalve het noordelijk stuk. De percelen bestemd als woonreservegebied worden grotendeels gebruikt als akker- en weiland. Enkele percelen langs de Arendstraat zijn bebouwd. In het noorden grenst het deelgebied aan landschappelijk waardevol agrarisch gebied, in het oosten grenst het aan woongebied en landschappelijk waardevol agrarisch gebied, in het zuiden aan woongebied en in het westen een woonreservegebied. Het gehele deelgebied is opgenomen in het BPA Centrum (MB. 08/06/1995). In dit BPA wordt het deelgebied bestemd als woongebied en woonreservegebied.

Relevante geplande ontwikkelingen

- Ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos – grenzend aan de buitengebiedregio Kust-Polders-Westhoek, meer bepaald in de nabije omgeving van het Fort van Beieren en Kasteelpark Ten Berg. Actie 63 van het operationeel uitvoeringsprogramma bevat deze gebieden en omvat de juridische verankering van standstillprincipe voor parkgebied. Bij verdere planningsinitiatieven moet de ruimtelijke visie een doorwerking krijgen;.

Inhoud van het planelement

Het eigenlijke woonreservegebied is groter dan opgenomen in het planelement. Enkel het deel van het woonreservegebied ten noorden van de Arendstraat (en dus het oostelijk deel van het woonreservegebied Koolkerke) wordt opgenomen in het planelement en herbestemd als woongebied (zie hoofdstuk 5 'Alternatieven'). Dit houdt in dat het gebied onmiddellijk kan worden aangesneden voor wonen en aan het wonen verwante activiteiten en voorzieningen. Met de bedoeling een ruimtelijk logisch geheel te bestemmen, worden de percelen langs de Arendstraat, Bruggesteenweg en de Smallestraat die reeds bestemd zijn als woongebied (volgens het gewestplan) ook mee opgenomen.

4.2.2 Elfhoek: nabij VGRL (17)

Ruimtelijke situering en huidig bodemgebruik

Het deelgebied Elfhoek is gelegen in Jabbeke, ten noorden van de E40, aansluitend bij het op- en afrittencomplex ter hoogte van de Stationsstraat N377 in Jabbeke. Het gaat om drie afzonderlijke gebieden grenzend aan het bestaande bedrijventerrein Elfhoek.

- Het meest noordelijk gelegen gebied sluit aan op de Stationsstraat en is gelegen ten noorden van de Tollenaarsbeek. Het gebied wordt in het noorden begrensd door een woning.
- De overige twee gebieden liggen ten oosten van Mercator press en Interbrew. Het noordelijk gebied wordt begrensd door de Tollenaarsbeek. Het zuidelijk deel wordt begrensd door de E40 in het zuiden. De oostelijke grens van deze beide delen volgt de perceelsgrenzen.

Het gebied is op vandaag in landbouwgebruik en kent ook deze bestemming op het gewestplan.

De gemeente Jabbeke heeft een inrichtingsalternatief uitgewerkt voor de uitbreiding van de bestaande bedrijvigheid. Hierbij wordt voorgesteld om voornamelijk in noordelijke richting uit te breiden, slechts een beperkte uitbreiding in oostelijke richting te realiseren (langsheen de E40) en te voorzien in landschappelijke buffering tav de woningen in de Elfhoekstraat.

Relevante geplande ontwikkelingen

- Ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos – grenzend aan de buitengebiedregio Veldgebied Brugge-Meetjesland (deelgebied bosrijk gebied van Sint-Andries – Jabbeke), ligging in herbevestigd agrarisch gebied
 - Zoekzone Kwetshage als terrein voor natuurcompensatie voor achterhaven Zeebrugge
-

Inhoud van het planelement

Het gebied Elfhoek wordt bestemd als 'bestaand regionaal bedrijventerrein' waarbij wordt vastgelegd dat de uitbreiding enkel gebruikt kan worden door de bestaande bedrijven. De totale oppervlakte bedraagt ongeveer 6 ha. Gezien de nabijheid van woningen in de Elfhoekstraat en het grenzen aan de open ruimte wordt een bufferzone noodzakelijk geacht. Het landbouwbedrijf aansluitend bij de E40 wordt buiten de bestemmingswijziging gelaten.

4.2.3 Sint-Pietersplas, De Spie (18)

Ruimtelijke situering en huidig bodemgebruik

Het deelgebied is gelegen in het noorden van het regionaalstedelijk gebied, en sluit aan bij de westelijke zijde van de haven Brugge-Zeebrugge. Het gebied wordt begrensd door de spoorweg Zeebrugge – Brugge in het oosten, door de bestaande bedrijvigheid ter hoogte van de Kolvestraat, de Sint-Pietersmolenstraat en het woongebied langs de Oostendse Steenweg N9 in het zuiden en door de N31 in het westen en noorden. Het deelgebied kan worden opgesplitst in verschillende onderdelen waarvan het **huidig bodemgebruik** als volgt kan worden samengevat:

- Het oostelijke deel van het deelgebied, de zogenaamde Spie, wordt ingesloten door twee spoorwegen (de lijnen Brugge – Zeebrugge en Brugge – Blankenberge). Dit gebied is op het gewestplan aangeduid als landbouwgebied en wordt momenteel ook zo gebruikt.
 - Het centraal gedeelte, tussen de Blankenbergsesteenweg en de spoorlijn Brugge – Blankenberge, is sterk gedifferentieerd.
 - In het midden ligt het bedrijventerrein Blauwe Toren, dat reeds volledig is ontwikkeld. Het bestaat uit bedrijven, gevarieerd zowel naar grootte als naar activiteiten: zowel ambachtelijke bedrijven als grootschalige verwerkende industrie, kleinhandel, groothandel, ... Het noordelijk stuk van het bedrijventerrein wordt ontwikkeld voor grootschalige kleinhandel (zie verder: BPA Blauwe Toren Noord).
 - In het noorden (parkbegraafplaats Blauwe Toren en omgeving) heeft het gebied nog een groen karakter:
 - Het westelijk deel tegen de N31 bestaat uit een crematorium en parkbegraafplaats en bijhorende infrastructuur.
 - Aan de oostelijke zijde bestaat het gebied uit een mozaïek van verschillende biotopen zoals open water, moeras, rietpartijen, aanplantingen, ruigtes, boomgaard en graslanden.
 - Ten zuiden van de begraafplaats ligt een klein bos. Door het bos loopt een wandelpad. De recreatiedruk is er laag. Zowel ten westen als ten oosten van het bos liggen soortenrijke natte graslanden.
 - Het gebied ten westen van de Blankenbergsesteenweg wordt in het westen en het noorden begrensd door de N31. De Blankenbergsedijk (een middeleeuwse dijk) doorsnijdt het gebied.
 - Het gebied wordt overwegend gebruikt als landbouwgrond. Binnen dit gebied zijn een aantal hoeves gelegen.
 - In het zuidwestelijk deel ligt Sint-Pietersplas met aanpalend omwalde bebouwing. De Sint-Pietersplas is ontstaan door zandwinning waardoor het gebied wordt gekenmerkt door een afwisseling van zandige drogere bodems en vochtige tot natte gronden. De waterpartij wordt gebruikt voor watersport en kent een hoge recreatiedruk. Daarnaast is de vijver belangrijk als winters rustgebied voor watervogels. Ten noorden van de plas bevindt zich een hoogstamboomgaard.
 - Verder naar het noorden bevindt zich een aaneengesloten graslandcomplex met kleine landschapselementen.
 - Ten westen van de Blankenbergsedijk is het gebied nog in landbouwgebruik. Langs de Blankenbergsedijk liggen enkele oude hoeves. Langs de Blankenbergsesteenweg bevindt zich een cluster van zonevreemde bebouwing.
-

De bestemmingen volgens het **gewestplan** kunnen als volgt worden weergegeven:

- De Spie en het gebied ten westen van de Blankenbergsesteenweg zijn overwegend bestemd als agrarisch gebied;
- Het industriegebied Blauwe Toren is bestemd voor ambachtelijke bedrijven en KMO's. Het noordelijk deel (dat buiten het planelement 18 valt) van dit terrein werd binnen het BPA Blauwe Toren noord herbestemd voor volumineuze handel. Ten zuiden van het industriegebied (dat eveneens buiten het planelement 18 valt) werd een BPA goedgekeurd, Dulleweggeleed. Dit BPA voorziet in beperkte uitbreidingsmogelijkheden voor de bestaande bedrijven langs de Kolvestraat en is daarnaast grotendeels bestemd voor landbouw. Bijkomend worden de bestaande zonevremde woningen in dit BPA bestendigd.
- De Sint-Pietersplas is binnen het gewestplan bestemd voor dagrecreatie. De omwalde bebouwing rond de plas is beschermd als monument. De omgeving van de Sint-Pietersplas is herbestemd binnen het BPA Molenstraat-Noord. De gedeeltelijke herziening van de BPA voor de bebouwing beschermd als monument is in goedkeuringsfase.
- De parkbegraafplaats ten noorden van de Blauwe Toren is bestemd voor openbaar nut.
- Ten noorden van de parkbegraafplaats en de N31 is het BPA Zeelaan zuid-west (MB 17 april 1997) bestemd. De bestemming binnen dit BPA is grotendeels voorzien voor landbouw. De zuidelijke tip van dit BPA ligt binnen het deelgebied.

Relevante geplande ontwikkelingen

- BPA Blauwe Toren Noord: realisatie hypermarkt ...
- Ombouw N31 tot primaire I tussen Brugge en Zeebrugge
- Ontwikkelingen zoals voorzien in het strategisch plan voor de haven brugge – Zeebrugge, met onder andere de aanleg hoofdweg AX tussen Brugge Blauwe Toren en Westkapelle
- Realisatie Engelse vertakking ter hoogte van de splitsing van het spoor richting Blankenberge en Zeebrugge
- Realisatie van het derde spoor tussen Brugge en Dudzele
- Afschaffen overweg nr. 11 thv de Herdersbrug
- Waterhuishoudingsplan Nieuwe podler van Blankenberge
- Ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos – opgenomen in de buitengebiedregio Kust-Polder-Westhoek. Actie 62 van het operationeel uitvoeringsprogramma omvat de omgeving van de plas aan Blauwe Toren en Sint-Pietersplas met als omschrijving: Juridische verankering van standstillprincipe. Bij verdere planningsinitiatieven (gewestelijk: afbakening regionaalstedelijk gebied, provinciaal, gemeentelijk) moet de ruimtelijke visie een doorwerking krijgen.

Inhoud van het planelement

Wat de bestemmingswijzigingen voor bedrijvigheid betreft wordt het deelgebied eveneens opgesplitst in verschillende onderdelen:

- De **Spie** biedt ontwikkelingsmogelijkheden binnen de planperiode en wordt herbestemd als gemengd regionaal bedrijventerrein. Omdat de vorm van deze ruimte niet optimaal is, moet aandacht worden besteed aan de inrichting en invulling van het terrein (waterberging, ontsluiting, perceelsgrootte, ...).
- Wegens het goed functioneren in de bestaande toestand wordt het verweven voorkomen van bedrijvigheid en grootschalige kleinhandel in **Blauwe Toren** bestendigd door het gebied te bestemmen als gemengd regionaal bedrijventerrein.
- De nog open ruimte **tussen de N31 en de Blankenbergsesteenweg** wordt bestemd als agrarisch gebied met nabestemming gemengd regionaal bedrijventerrein.

Ter hoogte van de site **Sint-Pietersplas** wordt

- de bestaande dagrecreatie bestendigd, met overdruk natuurverweving
- ten oosten ervan een zone voor verblijfsrecreatie aangeduid
- ten noordoosten een bijkomende zone voor dagrecreatie bestemd
- en ten noorden een gemengd openruimtegebied aangeduid met overdruk natuurverweving.

Het gebied ter hoogte van de **parkbegraafplaats** wordt bestemd als gemengd openruimtegebied met overdruk natuurverweving.

Het gebied **tussen de N31 en de Blankenbergsesteenweg ten noorden van het knooppunt N31-N371** wordt herbestemd als gebied voor wegeninfrastructuur.

De zonevremde **woningen** krijgen een bestemming als woongebied.

De **Blankenbergsedijk** wordt herbestemd als parkgebied, met aanduiding van een verbinding voor langzaam verkeer.

Binnen het deelgebied worden nog een zone voor hoogspanningsleiding (van west naar noord) en een zone voor enkelvoudige leiding (van west naar oost) opgenomen.

4.2.4 Jabbeke west (20)

Ruimtelijke situering en huidig bodemgebruik

Het deelgebied is gelegen in Jabbeke ter hoogte van het op- en afrittencomplex van de E40 en ten westen van de Jabbeekse beek tussen de E40 en de spoorlijn Brugge-Oostende. Het gebied wordt begrensd door de Jabbeekse beek in het oosten, de E40 in het zuiden en door landbouwgebied in het westen.

Het gebied kent momenteel een landbouwgebruik en kan worden ontsloten naar de rotonde van de Stationsstraat via de Bekedijkstraat. Hiervoor zijn werken aan de Bekedijkstraat noodzakelijk (verbreding).

Relevante geplande ontwikkelingen

- Ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos – grenzend aan de buitengebiedregio Veldgebied Brugge-Meetjesland (deelgebied bosrijk gebied van Sint-Andries – Jabbeke), in de onmiddellijke omgeving van herbevestigd agrarisch gebied.
- Zoekzone Kwetshage als terrein voor natuurcompensatie voor achterhaven Zeebrugge

Inhoud van het planelement

De locatie Jabbeke west is opgenomen als locatiealternatief voor bedrijvigheid vanaf 2013. Hierbij wordt een bestemming als agrarisch gebied met nabestemming gemengd regionaal bedrijventerrein voorzien. Er is een buffering noodzakelijk ten opzichte van de open ruimte ten westen en ten noorden van het gebied.

De totale oppervlakte bedraagt ca. 10 ha. Daarnaast wordt ook de mogelijkheid tot uitbreiding tot 50 ha bekeken.

De bestaande ontsluiting via de Bekedijkstraat en de Stationsstraat naar de N337 (en verder de E40) volstaat om ook de uitbreiding van de bedrijven te bedienen mits aanpassing van de Bekedijkstraat. Daarnaast is een buffering noodzakelijk ten opzichte van de open ruimte (westelijk en noordelijk).

4.2.5 Chartreuse (21)

Ruimtelijke situering en huidig bodemgebruik

Het deelgebied ligt in het zuidelijk deel van het regionaal stedelijk gebied, meer bepaald in de Groene Gordel rond de kern van Brugge, tussen de kern van Brugge en die van Loppem in. Het gebied wordt **begrensd door**:

- Chartreuseweg in het noorden;
- N31 in het oosten;
- de spoorweg, Heidelbergstraat en de E40 in het zuiden;
- de Autobaan, de Reigerslaan, Vijvers, perceelsgrenzen rond de 'Lac Loppem', het op- en afrittencomplex van de E40 en de Koning Albert-I Laan in het westen.

Het gebied kan bereikt worden via het op- en afrittencomplex van de E40 (Loppem).

Binnen het gebied zijn een aantal structurerende elementen aanwezig. Zo zorgt de E40 voor een duidelijke ruimtelijke grens tussen een **noordelijke en een zuidelijk deel** van het deelgebied.

- Ten zuiden van de E40 bestaat het gebied voornamelijk uit een waterplas. Rond de 'Lac Loppem' was tot voor kort een kampeerterrein met stacaravans gelegen met er rond alleenstaande woningen. De camping is sinds midden 2005 gesloten. Structurerende elementen in het zuidelijke deel zijn de Autobaan N397 en de waterplas 'Lac Loppem', die aansluit op het meer westelijk gelegen openruimte gebied met boscomplexen.
- Het noordelijk deel bestaat uit een versnipperd open ruimte gebied, met zowel open als beboste stukken land waarbinnen verspreide bebouwing gelegen is. De bebouwing bestaat uit het Provinciaal dienstverleningscentrum Ons Erf vzw, gebouwen van de diensten bevoegd voor wegenbeleid en -beheer, enkele verspreide woningen en landbouwzetels en ter hoogte van de kruising van de spoorweg en de Heidelbergstraat een concentratie van woningen. Eén van de hoeves, het Groot Magdalenagoed, heeft een cultuurhistorische waarde. Het wordt omgeven door een omwalling en wordt ontsloten via een dreef naar de Heidelbergstraat. Ten noorden van de E40 vormen kleinere boscomplexen en de omwalling en dreefstructuur van het Groot Magdalenagoed structurerende elementen.

Het gebied wordt door infrastructuur van verschillende niveaus begrensd en doorsneden: de E40, de Koning Albert I-laan, de spoorweg Brugge-Kortrijk, de N31 en de Chartreuseweg. Ten oosten sluit het aan op een openruimtegebied benut als landbouwgebied, ten zuiden op de kern van Loppem en ten noordwesten op een woonpark en het Provinciaal Domein Tillegembos.

Relevante geplande ontwikkelingen

- Ombouw N31 tot primaire l thv Brugge Sint-Michiels en Sint-Andries
 - Ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos – opgenomen in de buitengebiedregio Veldgebied Brugge-Meetjesland, nabij actie 32 van het operationeel uitvoeringsprogramma mbt Schoonhove – Wulgenbroeken – Kasteel van Loppem. Hierbij wordt de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan in afstemming met het afbakeningsproces van het regionaalstedelijk gebied Brugge voorgesteld en dit voor:
 - het differentiëren van (delen van) Wulgenbroeken met natuurverweving, in functie van het behoud van landschappelijke waarden, in het kader van het integraal waterbeheer en in functie van het vrijwaren van de open ruimteverbinding tussen Brugge en Oostkamp.
 - het differentiëren van de zones met bestemming parkgebied (Schoonhove, Loppem) met natuurverweving
 - Neptunusplan: lightrail (nog geen concrete uitwerking van het Neptunusplan beschikbaar)
 - Realisatie van ene wachtbekken op de Kerkebeek
-

Inhoud van het planelement

Rekening houdend met de gewenste ruimtelijke structuur van het gebied wordt het deelgebied als volgt herbestemd.

In **het noordelijk** deel:

- Gemengd regionaal bedrijventerrein in het zuiden, aansluitend aan de E40;
- Gebied voor gemeenschaps- en openbare nutsvoorzieningen in het westen, aansluitend op de Koning Albert I-laan voor de bestaande overheidsdiensten;
- Groot Magdalenagoed centraal in het noordelijke deel wordt bestemd voor ondersteunende activiteiten met een overdruk die aangeeft dat de bestaande ruimtelijke kwaliteit (van de dreefstructuur) versterkt moet worden;
- Woongebied thv de woningen langs de Heidelbergstraat;
- Parkgebied met natuurverweving centraal en in het noorden;
- Agrarisch gebied voor de landbouwpercelen langsheen de Heidelbergstraat;
- Gebied voor wegeninfrastructuur ter hoogte van de aansluiting van de Chartreuseweg op de N31 (enkel westelijk deel van aansluiting, oostelijk deel is opgenomen onder planelement 26).

In **het zuidelijk** deel:

- Woongebied thv het oostelijke deel;
- Parkgebied voor de Lac van Loppem en omgeving.

De E40 en het bijhorende op- en afrittencomplex wordt aangeduid met bestemming gebied voor wegenis. De spoorweg wordt bestemd als bestaande hoofdspoorweg.

Daarnaast is **in overdruk** aangegeven welke inrichtingsmaatregelen er moeten genomen worden mbt het behouden en versterken van de ruimtelijke kwaliteit en ontsluitingsmogelijkheden. Het gaat om:

- Een bouwvrije strook langs de E40, de Koning Albert I-laan en de spoorweg. Dit om werken aan de betreffende lijninfrastructuur of de bundeling van lijninfrastructuren mogelijk te maken alsook het realiseren van voetgangers- en fietsverbindingen;
 - Het aanduiden van één gebundelde ontsluiting voor het gebied naar de Koning Albert I-laan en de E40.
 - Behouden en versterken van de ruimtelijke kwaliteit van de dreefstructuur thv het Magdalenagoed;
 - De grenslijn tussen de waterpartij 'Lac van Loppem' en de voorziene bewoning;
 - Overdruk natuurverweving;
 - Binnen het parkgebied van het noordelijk deel worden twee onderdelen (langs de Koning Albert-I-laan en de Heidelbergstraat) aangeduid waar het terrein bebost moet blijven/worden;
 - Het voorzien van een eventuele treinhalte (thv het meest zuidelijk gelegen ararisch gebied langs de Heidelbergstraat);
 - Realiseren van fiets- en voetgangersverbindingen.
-

4.2.6 Groenpool Ryckvelde/Malebos, Gemene Weidebeek (22)

Ruimtelijke situering en huidig bodemgebruik

Het deelgebied is gelegen langs oostelijke zijde van het regionaalstedelijk gebied, tussen de kernen van Sint-Kruis/Assebroek (Brugge) en Sijsele (Damme) en maakt deel uit van de groene gordel rond Brugge. Het deelgebied kan worden opgesplitst in een aantal subdelen, namelijk

- Noordelijk deel;
- Centraal gedeelte;
- Westelijk deel.

Per subdeel wordt hieronder een gedetailleerde bespreking gegeven.

Noordelijk deel

Ten noorden van de Maalse Steenweg wordt het gebied begrensd door de bebouwing langs de Maalse Steenweg in het zuiden, de Lodewijk van Malestraat in het westen, de bebouwing van Sijsele en het onbebouwd woonuitbreidingsgebied in het oosten, en de Brierversweg in het noorden. Ten zuiden van de Brierversweg is een deel niet opgenomen in het deelgebied, omdat dit reeds een gepaste bestemming kreeg binnen het BPA 'Maleveld' (MB 14/11/2001). Het gebied omvat het Malebos en de omliggende gras- en akkerlanden tussen de bestaande bebouwing van Sint-Kruis en Sijsele. Het bevat heiderelicten in de bermen en dreven. Ten zuidoosten van het bestaande bos bevindt zich een open ruimte en landbouwgebied.

Het gebied is grotendeels bestemd als bosgebied, in het oosten als landschappelijk waardevol agrarisch gebied en in het westen als parkgebied.

Centraal deel

Dit gebied wordt begrensd door de bebouwing langs de Maalsesteenweg in het noorden. Langs oostelijke zijde wordt de grens gevormd door de bebouwing langs de Zwinstraat, het militair gebied en wordt de grens van de bestemming parkgebied volgens het gewestplan gevolgd. Langs zuidelijke zijde vormt de weg Ten Torre de grens. Verderop worden de bebouwde percelen (oa langs de Bruggestraat) uit het gebied gelaten. Langs westelijke zijde begrenst de bebouwing langs de Astridlaan en de Sparrenstraat het gebied en verder naar het noorden de Lorreinendreef, de bebouwing langs de Rijkeveldestraat, de Engelendalelaan en de Zilversparrenstraat.

- Centraal in het gebied ligt het bos Ryckveld. Het vormt een belangrijk open ruimte gebied met een reeds bestaande stedelijke dynamiek in de vorm van wandel- en fietsrecreatie. Ten noordwesten van dit bosgebied ligt het gebied Schobbejakshoogte, dat bestaat uit een gefixeerde landduin met zand, schrale pioniers- en heidevegetatie en bos op een voedselarm milieu.
- Rond dit bebost gebied liggen gras- en akkerlanden: langs noordelijke zijde de Doolhof, langs zuidelijke zijde de Loweide, waarbinnen de Meersbeek loopt.
 - De Doolhof bestaat uit een zeer vochtig graslandcomplex met microreliëf, sloten, natte depressies en kwelverschijnselen. Het oostelijk deel van de Doolhof is iets hoger gelegen en wordt voornamelijk gebruikt als akker en gedeeltelijk als boomkwekerij.
 - De Loweide bestaat uit een kleinschalig landschap met vochtige soortenrijke graslanden en kleine landschapselementen.
- Het gebied ten noorden van het Ryckveldebos vormt een drevenlandschap op schrale zandige bodem met voornamelijk graslanden en enkele recent beboste percelen.
- Het gebied ten westen van het bosgebied Ryckvelde grenst aan de bebouwing van Ver Assebroek. Binnen dit gebied ligt de hoeve Engelendale. Het gebied omvat graslanden met kleine landschapselementen en wordt frequent benut door lokale wandelaars.
- Ten oosten van het bos ligt het gebied Hekhoek. Dit gebied herinnert tevens aan het voormalige veldgebied door relictten van dreven met schrale bermvegetaties, zure eikenbosjes en naaldhout. Het gebied wordt gekenmerkt door verspreide en geclusterde bebouwing.

Het gebied is deels bestemd als natuurgebied, bosgebied, parkgebied en landschappelijk waardevol agrarisch gebied. Het centraal gedeelte is bestemd binnen het BPA 'Ryckvelde-Noord' (MB 9/11/1992). Het gebied is daarin grotendeels bestemd als agrarisch gebied en deels als groengebied. Voor de bestaande bebouwing zijn voorschriften opgenomen.

Westelijk deel

Het gebied wordt in het zuiden begrensd door het woonuitbreidingsgebied/planelement Klein Appelmoes, in het oosten door het woongebied van Assebroek, in het noorden door de bebouwing langs de Vossensteert; Zuiderakker en de Gemeneweideweg-zuid en in het oosten door de bebouwing langs de Gemeneweideweg-Zuid en het woongebied van Assebroek. Hier sluit het deelgebied nagenoeg aan op de graslanden rond de Gemene Weidebeek, gelegen tussen de bebouwing van Assebroek. De voorkomende vegetatie bestaat er uit een graslandencomplex met kleine bosjes. Het gebied wordt beheerd door stad Brugge als open ruimte en stedelijk groengebied. Dit deelgebied sluit aan bij het deelgebied Klein Appelmoes (planelement 7).

Het gebied is grotendeels bestemd als woonuitbreidingsgebied en deels als parkgebied in het zuiden en gebied met openbaar nut in het oosten.

Relevante geplande ontwikkelingen

- Ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos – opgenomen in de buitengebiedregio Veldgebied Brugge-Meetjesland, onder actie 45 van het operationeel uitvoeringsprogramma: opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan in afstemming met het afbakeningsproces van het regionaalstedelijk gebied Brugge voor:
 - bosuitbreiding Maleveldbos (44.1).
 - het differentiëren van omgeving Ten Torre-Loweiden-Egypte, Maleveld (43.1, 43.13) als mozaïeklandschap.
 - het differentiëren van de zones met bestemmingen parkgebied en bosgebied in en nabij Ryckvelde en in Malebos, met natuurverweving.
 -
-

Inhoud van het planelement

De gewenste ruimtelijke structuur wordt uitgebreid besproken in punt 4.4.1 en geeft aanleiding tot volgende bestemmingen in het RUP.

- Noordelijk deel: hier wordt – behalve voor de bebouwde percelen – het bestaande bos- en parkgebied volgens het gewestplan bevestigd met overdruk natuurverweving.
- Centraal deel:
 - Voor het Ryckveldebos wordt een bestendiging en zuidelijke uitbreiding van het bestaande bos en het natuurgebied ten westen ervan voorzien met overdruk natuurverweving.
 - Ook het natuurgebied Schobbejakshoogte wordt bestendigd. Het natuurgebied wordt langs de kant van de Doolhof uitgebreid met overdruk grote eenheid natuur.
 - Ten gebied westen van het natuurgebied wordt bestemd als gemengd openruimtegebied met overdruk natuurverweving.
 - Ten zuiden van het natuurgebied wordt een stuk bosgebied met overdruk natuurverweving bestemd, met de bedoeling de recreatieve draagkracht van de bestaande bossen te ondersteunen.
 - Het gebied ten noorden van de Doolhof wordt bevestigd als agrarisch gebied met overdruk natuurverweving.
 - Ter hoogte van de Loweiden en de vallei van de Meersbeek worden de landbouwgebieden herbestemd naar gemengd openruimtegebied met overdruk natuurverweving.
 - Omdat de omgeving van Ten Torre een bestaand park is, wordt het in functie van het behoud ervan bestemd als parkgebied met overdruk natuurverweving.
 - In het gebied ten oosten van het bosgebied Ryckvelde wordt de agrarische bestemming bevestigd (met overdruk natuur).

Omwille van het recreatieve gebruik van het gehele centrale gebied, wordt de mogelijkheid geboden om twee parkings aan te leggen, met een totale grootte van 2ha en worden recreatieve functies mogelijk gemaakt in de bestaande bebouwing binnen bosgebied, parkgebied, gemengd openruimtegebied en het agrarisch gebied ten noordwesten.

- Westelijk deel: het gebied wordt herbestemd naar gemengd openruimtegebied. Ook het gebied voor openbaar nut wordt herbestemd. Het parkgebied volgens het gewestplan wordt bevestigd met overdruk natuurverweving.
-

4.2.7 Groengebied Tillegem (24)

Ruimtelijke situering en huidig bodemgebruik

Het deelgebied is gelegen in het zuidwesten van het regionaalstedelijk gebied Brugge en ligt op het grondgebied van de stad Brugge, ten oosten van het kasteelpark Tudor en ten zuiden van het kasteelpark Tillegem. In het zuiden wordt het gebied begrensd door de autosnelweg Oostende-Brussel (E40), in het westen door de Torhoutse Steenweg N32 en in het noorden en oosten door het aangrenzende parkgebied. Ten noorden van het gebied ligt het kasteel Valkenbos, met bijhorend parkgebied. Ten westen liggen de kastelen Perenboom en Tudor, gelegen in het domein Beisbroek.

De bodem in het gebied bestaat uit zand met gradiënten van droog over vochtig tot nat. Binnen het gebied komt een drevenpatroon voor. De graslanden zijn van het type cultuurgraslanden.

Volgens het gewestplan is het deelgebied gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied en voor een zeer beperkt deel (in het zuiden) in parkgebied. Het zuidelijke deel is gelegen in de beschermingszone type van het waterwinningsgebied Snellegem. In het noorden en het westen grenst het gebied aan parkgebied en woonpark. Ten zuiden (ten zuiden van de E40) ligt een gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut.

Ten zuiden van het gebied ligt het BPA nr. 131 Ter Dennen en ten noorden ligt het BPA St. Andriesdreef.

Relevante geplande ontwikkelingen

- Ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos – opgenomen in de buitengebiedregio Veldgebied Brugge-Meetjesland, onder actie 3 van het operationeel uitvoeringsprogramma mbt boscomplex Zevenkerke en omgeving. Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan in afstemming met het afbakeningsproces regionaalstedelijk gebied Brugge voor:
 - bosuitbreiding omgeving zuidelijk stadsrandbos.
 - aanduiding van bijkomende oppervlakte natuurgebied en uitbreiden van de huidige VEN-afbakening in Ter Heyde en Vuile Moere.
 - het differentiëren van overgangszone Vloethemveld – zuidelijk stadsrandbos en omgeving Bethanie als mozaïek-landschap.
 - het differentiëren van de zones met bestemming bos- en parkgebied omgeving Zevenkerke met natuurverweving.
 - het herbesteden van de zone met bestemming dagrecreatie in natuurgebied of in een groene bestemming met natuurverweving.
-

Inhoud van het planelement

Het gebied aansluitend bij het bosgebied van Tillegem wordt bestemd als gemengd openruimtegebied met overdruk natuurverweving. Het zuidelijk gebied wordt in aansluiting bij het VEN-gebied 'Voethemveld, Sint-Andriesveld en Tillegem' bestemd als natuurgebied met overdruk grote eenheid natuur.

4.2.8 Groengebied Beisbroek (23)

Ruimtelijke situering en huidig bodemgebruik

Het deelgebied is gelegen in het zuidwesten van het regionaalstedelijk gebied Brugge op het grondgebied van de gemeenten Jabbeke en Brugge en sluit aan bij het parkgebied 'Domein Beisbroek', dat onderdeel uitmaakt van de groene gordel rond Brugge. In het zuiden wordt het deelgebied begrensd door de autosnelweg Oostende-Brussel (E40), in het westen door de bebouwing aan de Lindenlaan, in het noorden door de bebouwing aan de Beisbroekdreef en in het oosten door het domein Beisbroek. Ten westen van het deelgebied ligt de Gistelsesteenweg N367, die het gebied verbindt met het centrum van Brugge.

Het Domein Beisbroek betreft een historisch veldgebied dat vooral bebost is en heiderelicten bevat. De bodem bestaat uit vochtig zand met centraal een kleine depressie die bestaat uit nat zand.

Volgens het gewestplan is het deelgebied gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied. Het zuidelijke deel grenst aan waterwinningsgebied. In het noorden grenst het aan woongebied en woonpark, in het oosten aan parkgebied, in het zuiden (ten zuiden van de E40) aan gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut en in het westen aan woonpark en woongebied.

Relevante geplande ontwikkelingen

- Ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos – opgenomen in de buitengebiedregio Veldgebied Brugge-Meetjesland, onder actie 3 van het operationeel uitvoeringsprogramma mbt boscomplex Zevenkerke en omgeving. Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan in afstemming met het afbakeningsproces regionaalstedelijk gebied Brugge voor:
 - bosuitbreiding omgeving zuidelijk stadsrandbos.
 - aanduiding van bijkomende oppervlakte natuurgebied en uitbreiden van de huidige VEN-afbakening in Ter Heyde en Vuile Moere.
 - het differentiëren van overgangszone Vloethemveld – zuidelijk stadsrandbos en omgeving Bethanie als mozaïek-landschap.
 - het differentiëren van de zones met bestemming bos- en parkgebied omgeving Zevenkerke met natuurverweving.
 - het herbestemmen van de zone met bestemming dagrecreatie in natuurgebied of in een groene bestemming met natuurverweving.
-

Inhoud van het planelement

Het deelgebied wordt volledig herbestemd als gemengd openruimtegebied met overdruk natuurverweving waarbij natuurbehoud, bosbouw, landschapszorg en recreatie nevensgeschikte functies zijn.

4.2.9 Groengebied Siemenslaan (25)

Ruimtelijke situering en huidig bodemgebruik

Het deelgebied is gelegen in het zuiden van het regionaalstedelijk gebied Brugge, op het grondgebied van de gemeente Oostkamp en grenst aan het bedrijventerrein Siemenslaan en de E40 te Oostkamp. Het gebied wordt in het noorden begrensd door de Siemenslaan, in het zuidoosten door het restaurant Cruydenhove, in het zuidwesten door de E40 en in het westen door een dreef naar het Gruuthuyse kasteel. Ten noorden en zuiden bevindt zich bebost gebied waarbinnen respectievelijk het Cellen kasteel en kasteel van Erkegem zijn gelegen.

Momenteel bestaat het deelgebied uit grasland dat in het noordwesten begrensd wordt door een afgesneden en verwilderd deel van de dreef tussen het Gruuthuyse kasteel en Nieuwenhove. Het gebied wordt sporadisch gebruikt als parkeerplaats, maar heeft verder een onduidelijke gebruiksfunctie. De parkeerstroken langs de Siemenslaan worden, ook ter hoogte van het plangebied, gebruikt als carpoolparking. Gezien de ligging vlakbij het op- en afrittencomplex leidt dit soms tot verkeersveiligheidsproblemen.

Volgens het gewestplan is het deelgebied bestemd als natuurgebied. Het restaurant Cruydenhove, gelegen ten zuidoosten van het gebied, is bestemd binnen het BPA Kapellestraat (MB 23/06/1998). Op vandaag is een procedure lopende voor de wijziging en uitbreiding van dit BPA in functie van de uitbreiding van het restaurant en nieuwe stedelijke activiteiten. Het gebied ligt tussen bebost gebied, volgens het gewestplan bestemd als natuur en parkgebied.

Relevante geplande ontwikkelingen

- 'Beschermingsaanvraag Kasteeldomein Gruuthuyse' als beschermd landschap.
 - GRS Oostkamp: opmaken van een GRUP (of BPA) voor de interne organisatie van de bedrijvengroep 'Siemenslaan'
-

Inhoud van het planelement

Het deelgebied wordt herbestemd als bosgebied met overdruk natuurverweving. Dit maakt dat het gebied bestemd is voor de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van bos, waarbij het recreatief medegebruik een nevensgeschikte functie is. Bij de inrichting van het bos moet ervoor worden gezorgd dat de dreef steeds visueel zichtbaar blijft.

4.2.10 Militair domein Zedelgem (28)

Ruimtelijke situering en huidig bodemgebruik

Het deelgebied is gelegen in het zuidwesten van het regionaalstedelijk gebied, ten westen van de kern van Zedelgem, langs de Diksmuidse Heirweg en ligt op korte afstand van de kern van Zedelgem. Het gebied omvat een oude school voor onderofficieren en een oefenplein.

Het gebied is gelegen in militair gebied en agrarisch gebied.

Relevante geplande ontwikkelingen

- LIFE project militair domein Zedelgem
-

Inhoud van het planelement

Het gebied wordt bestemd als gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen. specifiek wordt een opleidings- en trainingscentrum voor brandweer en politie voorzien. Dit opleidingscentrum bestaat uit volgende elementen:

- Een oefenbaan, gecombineerd met een oefenplateau voor defensief rijden,
- Een oefenhal (30*40m, hoogte 8 à 10m) voor oefeningen in 'droge' omstandigheden,
- Een waterbuffer als blusvoorraad en plaats voor training met pompen,
- Waterzuivering om alle water van de oefenplaat, woningen en vuurhal op te vangen en te zuiveren
- Parking
- Oefenplaat voor blusoefeningen (betonplaat van 100*50m, ondoordringbaar),
- Plaat voor containers
- Oefenwoningen
- Oefenobjecten en oefentoren

Rondom het gebied wordt een groenzone voorzien.

4.2.11 Zoekzone voetbalstadion Oostkampse Baan

Ruimtelijke situering en huidig bodemgebruik

Het deelgebied Oostkampse Baan ligt ter hoogte van het knooppunt E40/E403, grotendeels op het grondgebied van de gemeente Zedelgem en deels op grondgebied van Oostkamp. Het gebied wordt begrensd door de E40, de E403 en de spoorlijn Brugge – Kortrijk en sluit in het noordwesten aan op de site Chartreuse (zie planelement 21). Het gebied ligt binnen de Groene Gordel rond Brugge en wordt door de Oostkampse Baan opgedeeld in een noordelijk en een zuidelijk gedeelte.

Volgens het gewestplan is het gebied aangeduid als agrarisch gebied.

Relevante geplande ontwikkelingen

- Neptunusplan: lightrail (nog geen concrete uitwerking van het Neptunusplan beschikbaar)
 - Ombouw N31 tot primaire I tussen Brugge en Zeebrugge
 - Ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos – opgenomen in de buitengebiedregio Veldgebied Brugge-Meetjesland, nabij actie 32 van het operationeel uitvoeringsprogramma mbt Schoonhove – Vulgenbroeken – Kasteel van Loppem. Hierbij wordt de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan in afstemming met het afbakeningsproces van het regionaalstedelijk gebied Brugge voorgesteld en dit voor:
 - het differentiëren van (delen van) Vulgenbroeken met natuurverweving, in functie van het behoud van landschappelijke waarden, in het kader van het integraal waterbeheer en in functie van het vrijwaren van de open ruimteverbinding tussen Brugge en Oostkamp.
 - het differentiëren van de zones met bestemming parkgebied (Schoonhove, Loppem) met natuurverweving
-

Inhoud van het planelement

In het kennisgevingsdossier voor het project Oostkampse Baan – stadion Club Brugge K.V. en winkelcentrum, ingediend door Uplace wordt een nieuw voetbalstadion voorzien in combinatie met een winkelcentrum. Het project omvat:

- Een stadion met 40.000 overdekte zitplaatsen en twee oefenvelden in het noordelijk deel (4,2 + 1,8 ha);
- Een winkelcentrum van 45.000 m² netto handelsoppervlakte in het zuidelijk deel (4 ha);
- Infrastructuur om deze functie bereikbaar te maken (nieuwe ontsluitingswegen, 9.000 parkeerplaatsen, 160 busparkeerplaatsen, halte-infrastructuur thv de spoorweg, 19,6 ha).

De totale benodigde oppervlakte wordt begroot op 29,60 ha.

Naast de realisatie van een nieuw stadion en het bijhorend programma, worden bij dit planelement eveneens de milieueffecten onderzocht als gevolg van het verlaten van de Jan Breydelsite. Binnen het project Oostkampse Baan wordt voor de site Jan Breydel, een residentiële herontwikkeling voorgesteld met een goede verhouding tussen éénsgezinswoningen, appartementen en sociale woningen.

Planelement	VEN	HBRL	VGRL
1			Poldercomplex
17	Gebieden van de overgang van polders naar zandstreek langs het kanaal Brugge-Oostende	Polders	Poldercomplex
18	Polders Boudewijnkanaal	Polders	Poldercomplex
28		Bossen, heiden en valleigebieden	
20	Gebieden van de overgang van polders naar zandstreek langs het kanaal Brugge-Oostende	Polders	Poldercomplex
21	Vloethemveld, Sint-Andriesveld, Tillegem		
22	Schobbejakshoogte	Bossen, heiden en valleigebieden	
25	Bossen, heiden en valleigebied	Bossen, heiden en valleigebieden	
30	'Vloethemveld, Sint-Andriesveld, Tillegem		

4.3 Elementen met mogelijke impact

Zowel tijdens de realisatie van plangebieden als na realisatie zijn er theoretisch diverse aspecten die aanleiding kunnen geven tot effecten. Deze zijn – algemeen - opgelijst in tabel 1. De relevantie van elke mogelijke ingreep wordt besproken bij de verdere beoordeling per planelement. De significantie van de impact wordt echter besproken onder punt 5.

Tabel 1 Veralgemeend theoretisch¹⁷ ingreep-effectenschema

Deelengrepen	Directe effecten	Indirecte effecten
Tijdens realisatie		
1. tijdelijk ruimtebeslag (werfwegen, opslagplaatsen,...)	<ul style="list-style-type: none"> • tijdelijk ecotoopverlies • bodemverdichting 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ eventuele permanente kwaliteitsverlies van deze habitats ▪ tijdelijk habitatverlies
2. beweging van voertuigen en machines	<ul style="list-style-type: none"> • toename geluids- en trillingsniveau en verlichting • bodemverdichting 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rustverstoring fauna ▪ versterking barrière-effect vleermuizen ▪ ecotoopverlies
3. vergraving	<ul style="list-style-type: none"> • wijziging bodemkwaliteit 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ectooppwijziging
4. verharding en bouw kunstwerken	<ul style="list-style-type: none"> • toename geluids- en trillingsniveau • definitief ruimtebeslag 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ verstoring fauna ▪ ecotoopverlies ▪ habitatverlies ▪ versnippering en barrière-effect
5. bemaling	<ul style="list-style-type: none"> ▪ verdroging standplaats 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ habitatwijzigingen ▪ verlies biotopen
6. afwerking (wegbermen, buffergroen, lineair groen)	<ul style="list-style-type: none"> • ruimte-inname; • biotoopherstel of biotoopontwikkeling 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wijziging habitats ▪
Na realisatie		
7. Definitief ruimtebeslag	<ul style="list-style-type: none"> • Ecotoopverlies 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Permanent habitat- en biotoopverlies
8. verharding	<ul style="list-style-type: none"> • wijziging oppervlaktewaterhuishouding, verdroging 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wijziging habitatkwaliteit
9. verlichting	<ul style="list-style-type: none"> • verstoring fauna 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ afname habitatkwaliteit
10. Versnippering van corridors	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Versnippering, verlies van migratieroutes ▪ Afname kwaliteit migratieroutes 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Effect op populaties
11. Geluidsproductie door bijkomend verkeer, bedrijvigheid of voetbal	<ul style="list-style-type: none"> • Verstoring 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Afname habitatkwaliteit

¹⁷ Het effectief voorkomen van betekenisvolle effecten wordt onderzocht in hoofdstuk 5

4.4 MER-plicht

Volgens artikel 2 (punt 1) van het Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 (BS 13/05/2005) houdende de vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage is voor de volledigheid van de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning een milieueffectrapport vereist voor de aanleg van autosnelwegen en autowegen, met inbegrip van hoofdwegen.

4.5 Andere projecten/plannen met mogelijk cumulatief effect

Binnen het studiegebied zijn er diverse ruimtelijke ontwikkelingen van belang. Binnen het regionaalstedelijk gebied wordt aandacht besteed aan mobiliteit, bedrijvigheid, wonen en groenvoorzieningen. Deze ontwikkelingen worden besproken in de plan-MER.

Relevante visiedocumenten voor de natuurlijke structuur in en in de omgeving van het regionaalstedelijk gebied zijn het PRS, de GRS-en en GNOP's van de betrokken gemeentes en de ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos.

Het planprogramma van de landinrichting Veldgebied Brugge probeert een antwoord te bieden op de uitdagingen van de toekomst via vier inrichtingsprojecten. Het inrichtingsproject Randstedelijk gebied Brugge zal het open landschap in de rand van Brugge kwaliteitsvol inrichten, zodat een economische en maatschappelijke meerwaarde ontstaat.

Het Vloethemveld is een van de gebieden binnen het DANAH-project gericht op het herstel van natuur op militaire domeinen in Vlaanderen.

Binnen de ontwikkeling van de achterhaven van Zeebrugge dient 362 ha natuurcompensaties gerealiseerd te worden. De zoekzones liggen verspreid in de Oostkustpolders: Klemskerke-Vlissegem (Z1), Palingpot (Z2), Vijfwege (Z3), 't Pompje (Z4), Paddegat (Z5), Ettelgem (Z6), Kwetshage (Z7), de Dudzeelse polder (Z8), de polder tussen Dudzele en Damme (Z10) en de put ten noordoosten van Vlissegem, de Eendenkooi Ter Doest (samen Z9).

In de studie 'Onderzoek naar de versnipperingsknelpunten en de mogelijkheden voor ontsnippering langs de E40' wordt getracht om ter hoogte van onder meer de Brugse veldzone, Loppem en Oostkamp – Rivierbeek/Bornebeek de landschapsecologische relaties tussen gebieden aan beide zijden van de E40 te herstellen.

5 Beschrijving en beoordeling effecten

5.1 Methodologie

De effectbeoordeling en besluitvorming inzake het al dan niet optreden van significante effecten (betekenisvolle aantasting) is gebaseerd op volgende bepalingen van de Habitatrictlijn (Interpretatiegids 'Beheer van NATURA 2000-gebieden, Europese Commissie, 2000):

- verslechtering van de kwaliteit van een habitat treedt op wanneer in een bepaald gebied de door deze habitat ingenomen oppervlakte afneemt of wanneer het met de specifieke structuur en functies die voor de instandhouding van de habitat op lange termijn noodzakelijk zijn, dan wel met de staat van instandhouding van de met deze habitat geassocieerde typische soorten, in dalende lijn gaat in vergelijking met de begintoestand. Deze evaluatie geschiedt in het licht van de bijdrage van het gebied tot de coherentie van het netwerk;
- verstoring van een soort in een gebied treedt op wanneer uit populatiedynamische gegevens betreffende die soort in dat gebied blijkt dat de soort het gevaar loopt, in vergelijking met de begintoestand niet langer een levensvatbare component van de natuurlijke habitat te zullen blijven. Deze evaluatie geschiedt in het licht van de bijdrage van het gebied tot de coherentie van het netwerk;
- aan het begrip "significant" moet een objectieve inhoud worden gegeven. Tegelijk moet de significantie van effecten worden vastgesteld in het licht van de specifieke bijzonderheden en milieukeurmerken van het beschermde gebied waarop een plan of project betrekking heeft, waarbij met name rekening gehouden wordt met de instandhoudingdoelstellingen voor het gebied.

Dit betekent dat in het kader van de effectbeoordeling volgende vragen moeten worden beantwoord:

- in welke mate wijzigt de oppervlakte van habitats?
- in welke mate treedt er verstoring op van soorten?
- in welke mate zijn deze effecten significant?

De effectbeoordeling binnen de passende beoordeling dient in principe louter ten aanzien van de kwalificerende soorten en habitats plaats te vinden. Indien in de huidige situatie andere soorten van de Habitatrictlijn (Bijlage III natuurdecreet) voorkomen, worden deze mee in beschouwing genomen, weliswaar in tweede orde. Ten aanzien van de verscherpte natuurtoets dient de vraag beoordeeld te worden of er al dan niet onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het VEN veroorzaakt wordt.

De effecten worden steeds beoordeeld ten opzichte van de gunstige staat van instandhouding¹⁸.

Volgende effectgroepen worden beschouwd:

- ecotoopwijziging: ecotoopverlies door ruimte-inname en ecotoopcreatie;
- wijziging van de waterhuishouding;

¹⁸ hoewel de habitats en soorten zich in de huidige situatie niet noodzakelijk in deze gunstige staat van instandhouding bevinden

- verstoring:
 - door geluidshinder;
 - door verlichting;
 - door aanwezigheid van mensen, bebouwing en voertuigen;
- versnippering en impact op migratie.

Gezien binnen het regionaalstedelijk gebied meerdere planelementen beoordeeld dienen te worden en hierbij de cumulatieve impact van verschillende ontwikkelingen samen belangrijk kan zijn, wordt geopteerd de beoordeling te structureren zodat planelementen die invloed kunnen hebben op een zelfde beschermingszone of VEN-gebied samen beoordeeld worden.

5.2 Effectbeoordeling ten aanzien van het Vogel- en Habitatrichtlijngebied en overige soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn (passende beoordeling)

5.2.1 Woongebied Arendstraat (planelement 1)

5.2.1.1 *Ecotoopinname en –creatie*

Binnen het planelement zijn geen beschermde ecotopen aanwezig. Het gebied vormt vermoedelijk wel foerageergebied voor avifauna (en vleermuizen, zie verder). Door de realisatie van het woongebied gaat de habitatkwaliteit van het foerageergebied achteruit, onder meer door verlies van open ruimte en door verstoring (zie verder). Aangezien aan de randen van het planelement reeds bewoning aanwezig is, is de habitatkwaliteit op heden waarschijnlijk suboptimaal. Bij het behoud van de open zone ten noorden en oosten van het planelement, is dit verlies aan foerageer- en jachtgebied verwaarloosbaar tot matig negatief. Het behoud en beheer van het noordelijk gelegen openruimtegebied vormt dan ook de belangrijkste milderende maatregel om een nuleffect ten aanzien van de instandhoudingsdoelstellingen te bereiken.

5.2.1.2 *Versnippering en barrière-effecten*

Het planelement ligt aan de rand van het Vogelrichtlijngebied. Bijgevolg worden geen significante versnipperende effecten verwacht (nuleffect ten opzichte van de instandhoudingsdoelstellingen).

5.2.1.3 *Ecotoopwijziging door wijziging van standplaatskenmerken (hydrologie)*

Omdat het planelement gedeeltelijk gelegen is in Vogelrichtlijngebied, waarbij de vochtige graslanden een belangrijke functie hebben voor avifauna, is verdroging van deze graslanden een negatief effect. Omdat er nog geen informatie beschikbaar is over de noodzaak van bemaling (zie discipline grondwater), is het op heden niet mogelijk deze effectengroep te beoordelen. Het vormt echter een belangrijk aandachtspunt.

5.2.1.4 *Verstoring*

Volgens de Broedvogelatlas broeden in de omgeving van het planelement onder meer Bergeend en Slobeend. De verstoringgevoeligheid van Bergeend is gemiddeld tot groot. Ruiende eenden zijn gevoeliger dan foeragerende of rustende dieren. Slobeend is gevoelig en in de ruitijd zeer gevoelig (Krijgsveld et al. 2004). Op de permanente graslanden in de omgeving van het planelement foerageren mogelijk ganzen. Omdat ganzen een afstand van 200 à 300 m van urbanisatie behouden en er reeds bebouwing aan de rand van het planelement aanwezig is, kan verwacht worden dat (de onmiddellijke omgeving van) het planelement voor ganzen minder relevant is. Indien voldoende buffering ten aanzien van het open poldergebied voorzien wordt, zijn de verstoringseffecten voor avifauna verwaarloosbaar. Ook hier is het behoud en beheer van het noordelijk gelegen openruimtegebied een belangrijke milderende maatregel. Dit betekent een nuleffect ten aanzien van de instandhoudingsdoelstellingen.

5.2.1.5 Conclusie

Uit bovenstaande analyse kan besloten worden dat er geen significante effecten ten aanzien van het Vogelrichtlijngebied zijn, mits een aantal randvoorwaarden. Het behoud van het openruimte gebied ten noorden van het planelement vormt een belangrijke milderende maatregel. Daarnaast moet mogelijke verdroging door bemaling vermeden worden.

Gezien het belang van het nabije Fort van Beieren (zie ook discipline fauna en flora) moeten beperkende maatregelen tav verstoring van vleermuizensoorten genomen worden,.

5.2.2 Bedrijventerrein Elfhoek (17) en Jabbeke West (20)

5.2.2.1 Ecotoopinname en -creatie

Er worden geen ecotopen binnen het Vogel- of Habitatrichtlijngebied ingenomen (nuleffect ten aanzien van de instandhoudingsdoelstellingen).

5.2.2.2 Versnippering en barrière-effecten

De realisatie van de planelementen leidt niet tot een versnippering van ecotopen of habitats binnen het Vogel- of Habitatrichtlijngebied (nuleffect ten opzichte van de instandhoudingsdoelstellingen). Er is wel sprake van versnippering van een openruimtegebied. Dit wordt evenwel behandeld binnen de discipline fauna en flora.

5.2.2.3 Ecotoopwijziging door wijziging van standplaatskenmerken (hydrologie)

Gezien in het Vogelrichtlijngebied, het Habitatrichtlijngebied en het pleistergebied verdrogingsgevoelige ecotopen (onder meer de permanente graslanden en rietkanten) voorkomen en hun grote belang voor foeragerende avifauna is mogelijke verdroging een belangrijke effectengroep die voldoende aandacht moet krijgen bij de verdere concretisering (bvb in een project-MER).

5.2.2.4 Verstoring

Door onder meer de nabijheid van de E40 is het geluidsklimaat in de omgeving van deze planelementen reeds ongunstig (zie discipline geluid). Gezien de grote verstoringgevoeligheid van avifauna in open gebieden en van groepen vogels (in vergelijking tot individuele vogels) (Krijgsveld et al. 2004), kan besloten worden dat dit slechte geluidsklimaat nadelig is voor de avifauna van het nabije Vogelrichtlijngebied en de zoekzone voor natuurcompensatie Paddegat. De huidige situatie duidt dan ook op een ongunstige staat van instandhouding.

Door de ontwikkeling van bedrijvigheid en de toename van verkeer die hiermee samenhangt, zal de verstoring in het algemeen en geluidsverstoring in het bijzonder toenemen en dit zowel in de planelementen als in hun omgeving. De effectbeoordeling houdt rekening met zowel verstoring door nabijheid van urbanisatie en bedrijfsgebouwen als door het toenemende geluid. Het bestaande bedrijventerrein Elfhoek ligt op ongeveer 300 m van het Vogelrichtlijngebied en onmiddellijk aangrenzend aan het pleistergebied. Na uitbreiding komt de bedrijvigheid tot op ongeveer 200 m van het Vogelrichtlijngebied. Dit betekent dat de meest zuidelijke zone van het Vogelrichtlijngebied in habitatkwaliteit afneemt.

Significant negatieve verstoringseffecten van het Vogelrichtlijngebied moeten vermeden worden bij de ontwikkeling van dit bedrijventerrein. Een voldoende efficiënte geluidsbuffer is nodig. Sterk geluidsproducerende bedrijvigheid kan niet ontwikkelen in dit gebied. Slechts indien aan deze voorwaarden voldaan wordt, kan besloten worden tot een nuleffect ten aanzien van de instandhoudingsdoelstellingen.

De kortste afstand tussen het planelement Jabbeke West (20 en 20b, 50 ha) en het Vogelrichtlijngebied bedraagt ongeveer 250m aan de westzijde van 20b. Het bedrijventerrein is echter gescheiden van het Poldercomplex door een spoorweg. Het gebied is onmiddellijk aanliggend aan de zoekzone voor natuurcompensatie Paddegat gelegen. Gezien de afstand tot het Vogelrichtlijngebied en de geluidsverstoring door de spoorweg, en indien voldoende geluidbuffering wordt voorzien, wordt aangenomen dat realisatie van het bedrijventerrein en de bijkomende verkeersgeneratie slechts tot beperkte verstoringseffecten zullen leiden. Echter binnen het ontwikkelingsscenario waarbij het Paddegat ingericht wordt als natuurcompensatiegebied leidt de realisatie van het bedrijventerrein tot een bijkomende verstoring van dit gebied. Het Paddegat is immers onmiddellijk aanliggend aan het plangebied. Dit vormt een negatief effect. Een voldoende geluidbuffering is nodig. Een gefaseerde inrichting van het plangebied waarbij een gedegen evaluatie van de effecten op het nabije vogelrichtlijngebied en natuurcompensatiegebied gebeurt, moet toelaten na te gaan in hoeverre er sprake is van een significant negatief effect.

Indien enkel planelement 20 ontwikkeld wordt (zonder 20b, dus slechts over een beperkte oppervlakte (10 ha)) is het verstoringseffect minder belangrijk. Ook bij deze ontwikkeling is een voldoende geluidbuffering nodig (nuleffect). Gezien de afstand tot het Vogelrichtlijngebied en het Paddegat en rekening houdend met buffering, bestaat ten aanzien van realisatie van Jabbeke West (planelement 20) een nuleffect ten aanzien van de instandhoudingdoelstellingen.

Het cumulatieve verstoringseffect indien zowel planelement Jabbeke West (20) als de westelijke zone van Jabbeke West (20b) als Elfhoek (17) gerealiseerd worden, kan niet ingeschat worden op basis van de huidige beschikbare gegevens (zie discipline geluid). Er zijn geen verkeerstellingen ter hoogte van de planelementen beschikbaar zodat ook niet gekend is wat de procentuele toename van het verkeer zal zijn en bijgevolg de toename van verkeersverstoring. Dit vormt dan ook een te onderzoeken effect binnen een project-MER.

5.2.2.5 Conclusie

Uit bovenstaande blijkt vooral verstoring van belang bij de ontwikkeling van beide bedrijventerreinen.

Voor het bedrijventerrein Elfhoek geldt dit vooral bij ontwikkeling van de zone ten noorden en noordoosten van de bestaande bedrijvigheid. Doordat bij ontwikkeling van deze zone de bronnen van verstoring dicht bij het noordelijk gelegen vogelrichtlijngebied komen te liggen (afstand: 200 m) is de realisatie van bedrijvigheid in deze zone slechts mogelijk mits voorwaarden, met name een goede landschappelijke en auditieve buffering langs noord- en oostzijde en enkel een type bedrijvigheid dat weinig geluid produceert. Daarnaast zijn het beperken van verlichting en gebruik van neerwaarts gerichte armaturen met minimale lichtverstrooiing (zie discipline fauna en flora) nodig.

Voor planelement 20 Jabbeke West (10 ha) ontstaan geen significante negatieve effecten mits een voldoende geluidbuffering. De realisatie van planelement 20b Jabbeke west (50 ha) zal, mits milderende maatregelen, tot een vrij beperkte (niet-significante) verstoring van het Vogelrichtlijngebied Poldercomplex leiden, maar tevens tot een aanzienlijke verstoring van de natuurcompensatiezone Paddegat leiden. Dit laatste vormt dan ook een significant negatief effect.

Cumulatieve verstoringseffecten bij realisatie van zowel planelement Jabbeke West (20) als de westelijke zone van Jabbeke West (20b) als Elfhoek (17) vormt een verder aandachtspunt.

Daarnaast moet mogelijke verdroging door bemaling vermeden worden.

5.2.3 Sint-Pietersplas – De Spie – Blankenbersesteenweg west (18), zoekzone voor voetbalstadion Blankenbersesteenweg West

5.2.3.1 *Ecotoopinname en -creatie*

Het gemengd openruimtegebied in en rond de parkbegraafplaats Blauwe Toren en het polderbos (Habitatrichtlijngebied) wordt bestendigd. Dit kan geoptimaliseerd worden door een natuurgericht beheer van de zeer waardevolle ecotopen. Dit is een nuleffect ten opzichte van de instandhoudingdoelstellingen.

5.2.3.2 *Versnippering en barrière-effecten*

Het polderbos van Blauwe Toren is op heden geïsoleerd door omliggende infrastructuur. De ontwikkeling binnen het planelement betekent enerzijds een bestendiging van deze isolatie maar anderzijds wordt een openruimtegebied rond dit bos bestemd. Dit heeft een beperkt positieve invloed ten aanzien van barrière-effecten. Bijgevolg wordt besloten tot een nuleffect ten opzichte van de instandhoudingdoelstellingen.

5.2.3.3 *Ecotoopwijziging door wijziging van standplaatskenmerken (hydrologie)*

Het polderbos van Blauwe Toren omvat verdrogingsgevoelig Essen-Olmenbos en Ruigte-Elzenbos. Uit de discipline water blijkt dat waterkwantiteit een aandachtspunt is binnen dit planelement. Bij verdroging van dit zeer waardevolle bos ontstaat een negatief effect. Wanneer verdroging vermeden wordt, ontstaat een nuleffect ten aanzien van de instandhoudingsdoelstellingen.

Ook de waardevolle permanente graslanden in het Vogelrichtlijngebied Poldercomplex zijn verdrogingsgevoelig. Dergelijke graslanden zijn van groot belang voor de avifauna in het gebied. Bij verdroging van deze graslanden ontstaat een negatief effect. Wanneer verdroging vermeden wordt, ontstaat een nuleffect ten aanzien van de instandhoudingsdoelstellingen.

5.2.3.4 *Verstoring*

De vegetaties binnen het polderbos zijn betredingsgevoelig. Aangezien er geen recreatieve ontwikkeling in het gebied voorzien wordt, zal de verstoring niet in belangrijke mate toenemen. Een beheervisie en toegankelijkheidsreglement voor het polderbos moet rekening houden met het vermijden van verstoring (en betreding) door recreatie. Hierbij ontstaat een nuleffect ten opzichte van de instandhoudingdoelstellingen.

Het zuidelijke deel van het plangebied is op slechts 150 m van het Vogelrichtlijngebied Poldercomplex gelegen, hiervan echter gescheiden door de kruising N31-N9. Gezien het Vogelrichtlijngebied gescheiden is van het plangebied door drukke verkeersaders, zal de invulling van het recreatiegebied Blauwe Toren slechts beperkte verstoringseffecten hebben. Hiermee rekening houdend, en rekening houdend met geluidsbeperkende maatregelen als milderende maatregel, wordt dit als een nuleffect beschouwd.

De situatie is echter afwijkend indien hier een voetbalstadion gepland zou worden. Een voetbalstadion vormt namelijk de bron van piekgeluiden met hoge geluidsintensiteiten. Deze significant negatieve verstoringseffecten (--) leiden ertoe dat dit stadion niet nabij het Vogelrichtlijngebied gesitueerd kan worden (zie discipline geluid en fauna en flora). De verstoringseffecten bij inplanting nabij bestaande infrastructuur (de N371 Blankenbergsesteenweg) zijn verwaarloosbaar en vormen een nuleffect ten opzichte van de instandhoudingsdoelstellingen.

5.2.3.5 Conclusie

Er kan besloten worden dat de ontwikkeling van deelgebied 18 – zonder voetbalstadion - niet zal leiden tot significante effecten, mits de hierboven aangehaalde milderende maatregelen gericht op vermijden van verdrogings- en verstoringseffecten worden opgenomen. Concreet dienen voldoende maatregelen voorzien te worden om verdroging van het polderbos en van de waardevolle graslanden in het Vogelrichtlijngebied te vermijden. Een beheervisie en toegankelijkheidsreglement voor het polderbos moet rekening houden met het vermijden van verstoring (en betreding) door recreatie. Om verstoring van het Vogelrichtlijngebied te vermijden, is voldoende geluidsbuffering noodzakelijk.

Bij realisatie van een voetbalstadion zijn verstoringseffecten belangrijk. Deze worden vermeden door het stadion niet te situeren nabij het Vogelrichtlijngebied (zie discipline geluid en fauna en flora uit het plan-MER) en voldoende geluidsbufferende maatregelen te treffen. Indien aan die voorwaarden voldaan wordt, kan besloten worden tot een nuleffect.

5.2.4 Ontwikkeling van groengebieden groenpool Ryckvelde/Malebos, Gemene Weidebeek (22), Beisbroek (23), Siemenslaan (25), Tillegem (24) en gedeeltelijk Chartreuse (21)

5.2.4.1 Ecotoopinname en -creatie

De ecologische opwaardering van het planelement Ryckvelde met aandacht voor de heischrale elementen en de omvorming van de naaldhoutbestanden leidt tot het versterken van de natuurwaarden van dit gebied en het Habitatrichtlijngebied. Dit is een nuleffect ten opzichte van de instandhoudingdoelstellingen.

5.2.4.2 Versnippering en barrière-effecten

De realisatie van de groengebieden leidt tot een versterking van de groenstructuur ten zuiden van Brugge wat ook de binnen deze groenstructuur gesitueerde Habitatrichtlijngebieden ten goede komt. Planelement Chartreuse neemt hierbij een enigszins afwijkende positie in gezien dit planelement enerzijds leidt tot versnippering waar bedrijfsgebouwen voorzien worden, en er anderzijds milderende maatregelen in de vorm van bosbehoud en open-ruimtegebied opgenomen zijn. Planelement Siemenslaan vormt een stapsteen tussen het Nieuwenhovebos ten zuiden van de E40 en de bossen van kasteel Gruuthuyse en Cellen ten noorden van de E40. Bijgevolg wordt besloten tot een nuleffect ten aanzien van de instandhoudingdoelstellingen.

5.2.4.3 Verstoring

De uitbreiding van groengebieden staat een spreiding van het recreatieve gebruik van de bos- en natuurgebieden toe. Hierdoor neemt ook de recreatieve druk op de Habitatrichtlijngebieden af. Dit betekent een nuleffect ten aanzien van de instandhoudingdoelstellingen.

5.2.4.4 Conclusie

Op basis van voorgaande wordt besloten dat er geen significant negatieve effecten zijn.

5.2.5 Militair domein Zedelgem (28)

5.2.5.1 *Ecotoopinname en -creatie*

Er worden geen ecotopen van de Habitatrichtlijn of biotoop voor soorten van Vogel- en Habitatrichtlijn ingenomen. Het gaat dan ook om een nuleffect ten aanzien van de instandhoudingdoelstellingen.

Ten aanzien van de ecotopen van het Habitatrichtlijngebied is het evenwel belangrijk om brandoefeningen niet in zeer droge periodes uit te voeren. De risico's zijn beperkt zijn mits voldoende voorzorgsmaatregelen in acht genomen worden.

5.2.5.2 *Versnippering en barrière-effecten*

Er is geen effect op het Habitatrichtlijngebied of op migratieroutes van aangemelde soorten. Bijgevolg betreft het een nuleffect ten aanzien van de instandhoudingdoelstellingen.

5.2.5.3 *Ecotoopwijziging door wijziging van standplaatskenmerken (hydrologie)*

De heide-, vennen en natte bosvegetaties binnen het Vloethemveld zijn verdroginggevoelig. Binnen het DANAH-project worden maatregelen genomen naar natuurherstel, met in belangrijke mate aandacht voor heidevegetaties. Uit de discipline water blijkt dat er geen effecten ontstaan, bijgevolg wordt besloten tot een nuleffect ten aanzien van de instandhoudingdoelstellingen.

5.2.5.4 *Verstoring*

Bij gebruik van het terrein voor oefeningen in open lucht kan verstoring van het openruimtegebied en het Vloethemveld ontstaan.

Van de Wespendif zijn weinig gegevens beschikbaar over gevoeligheid voor verstoring. Volgens de studie van Krijgsveld et al. 2004¹⁹ is Wespendif weinig gevoelig. Henkens (1998)²⁰ beschouwt de soort als zeer gevoelig voor verstoring door recreatie.

Verstoring kan echter vermeden worden door lawaaiproducerende activiteiten niet door te laten gaan binnen het broedseizoen (15 maart tot 15 juli). Buiten deze periode zijn de effecten verwaarloosbaar en wordt besloten tot een nuleffect ten aanzien van de instandhoudingdoelstellingen.

5.2.5.5 *Conclusie*

Op basis van voorgaande wordt besloten dat er geen significant negatieve effecten zijn mits in acht name van een aantal voorzorgsmaatregelen, met name vermijden van brandoefeningen in droge periodes, vermijden van lawaaiproducerende activiteiten binnen broedseizoen en van verdrogingseffecten tav Vloethemveld.

¹⁹ Krijgsveld K.L., van Lieshout S.M.J., van der Winden J., Dirksen S. 2004. Verstoringgevoeligheid van vogels. Literatuurstudie naar de reactie van vogels op recreatie. Bureau Waardenburg i.o.v. Vogelbescherming Nederland.

²⁰ Henkens R.J.H.G. 1998. Ecologische capaciteit van natuurdoeltypen I. Methode voor bepaling effect recreatie op broedvogels. IBN-rapport 363.

5.3 Effectbeoordeling op basis van beschermde habitats en soorten

5.3.1 Sint-Pietersplas – De Spie – Blankenbersesteenweg west (18), zoekzone voor voetbal Blankenbersesteenweg West en De Spie

In de omgeving van Blauwe Toren foerageren vermoedelijk sporadisch Meervleermuizen. Waarschijnlijk gaat het om dieren op doortrek. Kolonies van deze soort zijn er niet bekend. Om het gebied na ontwikkeling tot bedrijventerrein 'doorsteekbaar' te houden voor deze dieren, zijn voldoende corridors nodig. Ook voor andere vleermuizensoorten is dit van belang. Maatregelen die hierbij genomen worden, omvatten onder meer een voldoende bufferzone langs de waterlopen, behoud van donkere zones, voorzien van groene corridors doorheen de bedrijventerreinen en het behoud van donkere duikers e.d. onder wegen en spoorwegen. Omdat het gebied niet van groot belang is voor instandhouding van een populatie en indien voldoende milderende maatregelen genomen worden, is het effect op vleermuizen verwaarloosbaar (nuleffect).

Ook indien een voetbalstadion in dit gebied gepland wordt, zijn deze milderende maatregelen relevant om tot een nuleffect ten aanzien van deze soort te komen.

5.3.2 Planelement 21 Chartreuse en zoekzones voetbalstadion Chartreuse en Oostkampse baan

In de kerk van Loppem is een belangrijke kraamkolonie van Ingekorven vleermuis aanwezig. De vrouwtjes foerageren in de omgeving om hun jongen in deze kolonie te voeden. Hierbij foerageren ze in kleinschalige landschappen waar hoge densiteiten insecten (onder meer nabij stallen en vee) aanwezig zijn. Ongeveer 3/4de van de jagende populatie vliegt richting kasteelpark van Loppem (mond. med. vleermuizenwerkgroep). Een aantal dieren heeft daar hun jachtterritorium. Van daaruit kunnen dieren via onverlichte duikers richting planelement Chartreuse en omgeving Oostkampse Baan vliegen. Deze gebieden omvatten met hoge waarschijnlijkheid een belangrijk aantal jachtterritoria²¹. Inname van deze zones betekent dat deze jachtterritoria verloren gaan. Rekening houdend met de hoge bescherming van deze soort, het grote belang van deze populatie en het belangrijk aandeel dieren dat met grote mate van waarschijnlijkheid van deze zones gebruik maakt, betekent deze habitatinname potentieel een zeer significant negatief effect ten aanzien van de instandhoudingsdoelstellingen. Hierbij moet tevens verwezen worden naar het verzorgingsbeginsel.

Voor deze locatie kan zonder verder onderzoek ten aanzien van het huidige voorkomen van en de mogelijke impact van milderende maatregelen op de vleermuizen (nagaan hoe milderende maatregelen kunnen uitgewerkt worden en welke hun effectiviteit is) niet eenduidig gesteld worden of de site kan ontwikkeld worden mits randvoorwaarden zodat er geen betekenisvolle aantasting van de populatie Ingekorven vleermuis ontstaat omwille van verlies aan foerageergebied.

Een flankerend programma ter hoogte van de zoeklocatie Oostkampse Baan of Chartreuse, vormt een bijkomende inname en verstoring van de jachtterritoria. Analoog betekenen ook de ontwikkelingen in het Chartreusegebied bijkomende inname en verstoring. De cumulatieve effecten vormen een potentieel zeer significant negatief effect ten aanzien van de instandhoudingsdoelstellingen.

²¹ Zoals beschreven in de discipline fauna en flora, zijn voor de locatie zelf geen waarnemingen beschikbaar, wel over de bewegingen in de richting van dit foerageergebied.

5.4 Effectbeoordeling op basis van VEN (verscherpte natuurtoets)

De ecologische opwaardering van het planelement Ryckvelde met aandacht voor de heischrale elementen en de omvorming van de naaldhoutbestanden zullen leiden tot het versterken van de natuurwaarden van dit gebied en van de Schobbejakshoogte. Dit is een significant positief effect.

Zoals hoger beschreven leidt de realisatie van de groengebieden tot een versterking van de groenstructuur waarbinnen een aantal VEN-gebieden gesitueerd zijn. Dit heeft positieve effecten wat betreft mogelijkheden tot ontwikkeling van de ecotopen, ontsnippering en afname van randeffecten en naar recreatieve spreiding. Dit betekent significant positieve effecten.

Bij realisatie van de zone voor openbaar nut en gemeenschapsvoorziening in het planelement Chartreuse moet verstoring en verdroging van het aangrenzende VEN-gebied vermeden worden (verwaarloosbaar effect). Dergelijke maatregelen worden besproken in de disciplines fauna en flora en water.

Ten aanzien van de Chartreuse als mogelijke locatie voor een voetbalstadion is een inplanting zo dicht mogelijk bij de autosnelweg en een afdoende buffering naar het VEN-gebied nodig om verstoringseffecten te vermijden (verwaarloosbaar effect).